De Zuid-Afrikaan

VEREENIGD MET DE VOLKSVRIEND.

DEEL 47. KAAPSTAD, ZATURDAG, 22 JULIJ 1876. No. 4,224.

SMUTS & HOFMEYR,

No. 11,

KASTEELSTRAAT, KAAPSTAD,

DRUKKEN Brochures, Boeken, Circulaires, Rekeningen, Doop-, Lidmaten-, en Huwelijks Registers, Doodbriefjes, Adres Kaartjes, Bezigheid Kaartjes, enz., enz., enz.

☞ *Orders van Buiten worden met spoed en op billijke prijzen ten uitvoer gebragt.*

De Zuid-Afrikaan en Volksvriend

DE inteekening op dit blad is in de Stad £1 11s. en in de Buitendistrikten £2 per jaar, *vooruit betaalbaar*. Aan elken inteekenaar worden twee volle bladen per week toegezonden.

☞ Zij die voor het Blad wenschen te bedanken moeten drie maanden vooruit kennis geven van hun voorneman.

90 Extra Vette Slagt- en Trekossen.

Op Maandag, 24 dezer,

ZAL de Ondergeteekende publiek doen verkoopen, te KLAPMUTS STATIE, bovengemeld getal Ossen in uitmuntende conditie. Zij zullen zeker present zijn.

DL. J. DE VILLIERS.

Paarl, 13 Julij 1876.

DE VILLIERS, FAURE & Co., Afslagers.

10 Extra Trekossen
10 Melkkoeijen van goed ras, allen bezet
10 Trekkoeijen, ook bezet
27 Jonge Ossen en Vaarsen
100 Merino Hamels.

Op Maandag, 24 dezer,

ZAL de Ondergeteekende Publiek doen verkoopen bovengemeld getal Vee te KLAPMUTS STATION, dat zeker present zal zijn.

H. H. MIJBURGH, M.s.s.,

Paarl, 18 Julij 1876.

Villiers, Faure & Co., Vendu-Adm.

60 Extra Vette Slagtossen, groot en zwaar.
1 Span (8) Goedgedresseerde Ezels, donkerbruin, in goede konditie en geschikt voor transport.
1 Paar gedresseerde Paarden (Schimmels), Hengsten.
1 Span gedresseerde Voshengsten.

Op Donderdag, 27 Julij a.s.,

ZULLEN opgemelde Ossen, in uitmuntende conditie en voor contant geld ingekocht, publiek verkocht worden aan KLAPMUTS STATIE. Zij zullen zeker present zijn.

G. F. BRAND.

Paarl, 13 Julij, 1876.

J. S. MARAIS & Co., Vendu adms.

80 Extra Vette Slagtossen en Koeijen.

Op Donderdag, den 27 Julij,

ZULLEN opgemelde OSSEN en KOEIJEN publiek verkocht worden aan KLAPMUTS STATIE.

H. G. F. ENSLIN Jr.

J. S. MARAIS & Co., Vendu Adm.

6 Goed gedresseerde RUNS, 5 en 6 jaar, in extra Conditie.

OP bovenstaande verkooping zal de ondergeteekende opgemelde PAARDEN, waarmede hij juist van de reis naar de binnenlanden is teruggekeerd, publiek doen verkoopen.

A. J. LOUW.

TEACHER WANTED.

AS the situation of Teacher to the 1st Class Public School for Boys at Caledon will become vacant in September next, applications for the same, accompanied by testimonials, will be received by the undersigned until the 1st AUGUST NEXT.

Salary £200 per annum and an annual allowance of £40 for House Rent.

Competency to give instruction in the Dutch language will be a recommendation.

By Order of the Committee,

S. DE VOS, Secretary.

Caledon, 29th June, 1876.

Belangrijke Verkooping.

DE Ondergeteekende, van voornemen zijnde naar de Transvaal de vertrekken, heeft besloten te doen verkoopen, ter Plaatse "KLEIN KLIPFONTEIN," Distrikt Piquetberg, op

Vrijdag, 4 Augustus a.s.,

de volgende Goederen, t.w.:

~~40 Muldre Rog~~
500 Slagt- en Aanteelschapen
2 Rij- en Trekpaarden
4 Merries
2 Jonge Hengsten
1 Hengst
1 Ezel
15 Varkens
1 Kar op Veeren
3 Zwingels
2 Ploegen met Stellen
1 3-Halfaams Vat
2 Halfamen
3 Balies
1 Zoutkist
1 Span Tuigen
1 Paar Achter Tuigen
2 Karns
1 Botervat
2 Houten Emmers
3 Potten
1 Zeep Pot
1 Tuigenmakers Baak
2 Zadels met Toomen

HUISRAAD:

Tafels—Eet, Wasch, Aanzet, Kombuis
Stoelen
Toilet Spiegel
Kuis Klok
Ketels, met en zonder Bedden
Keukengereedschap
Boerderijgereedschap, Gaffels, Harken, Scheppen

DIRK SMIT, S.E.z.

Ruim Crediet zal verleend worden.

J. C. STEPHAN, Afslager.

Vendu-Kantoor, Ladingplaats,
10 Julij, 1876.

VERKOOPING

VAN

Stukvaten, Staven, enz., enz.

DE HEEREN JONES & Co. hebben instruktien ontvangen,

Op Woensdag, 26sten Julij,

ten 10 ure, te verkoopen aan de Wijnpakhuizen, vroeger behoorende aan wijlen den Wel-Ed. Heer D. G. DE JONGH, boven in de Strandstraat:—

1,000 Stukvat Staven,
1,600 Zware Quebec Pijp Staven,

ALSOOK,

50 STUKVATEN,

MEER OF MIN,

NIEUWE EN TWEEDE HAND,

Groot van Zee tot Zeven Leggers ieder, en wel waard door den handel er kennis van te nemen.

COLLISON & Co.

Kaapstad, 12 Julij, 1876.

EXECUTEURSKAMER

VERKOOPING

VAN

KOSTBAAR VASTGOED

TE SIMONSSTAD.

In den Boedel wijlen Mej. de weduwe PIETER ANDRIES WIKBOOM, geboren DERON.

ZULLEN worden verkocht op de plek op WOENSDAG, 2 AUGUSTUS, 1876, te 11 ure des voormiddags:—

1. De welbekende en wenschelijke Dubbele-Verdieping Woning der Overledene, gelegen als bovengemeld, bevattende zeven Kamers, behalve Kombuis Dispens en Bediendenkamer, met een stuk Tuingrond daarvoor op den tegenoverliggenden kant der straat.

2. Zeker Gebouw met Dubbele Verdieping, bevattende zeven Woonhuizen en Kamers, verhuurd tegen eene maandelijksche huur van £5 6s., bedragende aan den tuin voor No. 1.

Tegelijkertijd zullen worden verkocht het gewone Assortimeet Voor-, Eet- en Slaapkamermeubelen, Aarde- en Glaswerk, Keukengereedschap, enz., enz.

Bonus zal worden gegeven.

G. D. MARTIN,
F. J. BROERS, Sec.,
agent voor P. J. HUGO,
} Exec. Testamentair.

Kaapstad, 22 Julij, 1876.

De Heeren H. Jones & Co., Afslagers.

BENOODIGD,

EEN HULPONDERWIJZER voor de Grammar School der Nederd. Geref. Kerk te Uitenhage. Salaris £100 per jaar.

Eene kennis van het Hollandsch onmisbaar.

A. STEIJTLER, Voorzitter.

BENOODIGD,

EEN ONDERWIJZER of ONDERWIJZERES, ongehuwd, op eene Boerenplaats, omtrent 12 mijlen van het dorp. Onderwijs te geven aan zes kinderen. Salaris £100 per jaar, kennis van Muziek, de Hollandsche en Engelsche talen worden vereischt. Applicatien vergezeld van getuigschriften te worden gerigt aan

J. P. JORDAAN, V.D.M.

Philipstown, 7, Julij 1876.

Z. A. ASSOCIATIE.

VERKOOPING

VAN EENE

Kostbare Wijnplaats, Vaatwerk,

Losse Goederen, Levende Have, enz.,

IN HET DISTRIKT STELLENBOSCH.

In den Insolventen Boedel van Hendrik Philippus Beijers, Marthinus Zoon.

Op Woensdag, 26 Julij a.s.,

ZULLEN WORDEN VERKOCHT OP DE PLEK, ZEKERE VIER STUKKEN VRIJEIGENDOMS LAND, met de GEBOUWEN daarop staande, genaamd

"RUST EN VREDE,"

gelegen in de Afdeeling Stellenbosch, te Banhoek, zijnde gedeelte van de plaats "ZORGVLIET" en omliggend Erfpachtland, groot 24 Morgen, 19 Vierkante Roeden, en 36 Voet Vrij Eigendoms-, en 201 Morgen, 422 Vierkante Roeden, en 108 do. Voet Erfpachtland.

Deze Plaats, welke omtrent zeven mijlen van de Stellenbossche Spoorwegstatie is gelegen, is wel bekend als een der vruchtbaarste in het Distrikt, en als zij bestuurd wordt door een vlijtig Landbouwer, die zich de gerieven weet ten nutte te maken, alsmede de andere voordeelen door deze Plaats genoten, kan men niet dan eene ruime en bevredigende inkomst verkrijgen van elke uitgave die daaraan mage worden ten koste gelegd. Zij is beplant met omtrent 100,000 Wijnstokken, 1,400 Oranje-, Nartjes-, en Limoenboomen, en 800 Vruchtboomen van verschillende soorten.

De Gebouwen bestaan uit een hechtgebouwd Woonhuis, Wijnpakhuis, Bediendenvertrekken, Stallen, en andere Buitengebouwen, allen in goeden staat van reparatie.

OP DENZELFDEN DAG ZULLEN OOK WORDEN VERKOCHT,

De Levende Have, Vaatwerk, Losse Goederen, Wijn, enz.

bevattende 24 stuks Vee, Stukvaten, Druivenbaliën, Leggers, Pijpen, Halfleggers, Landbouwgereedschap, Zwavel, Baksteenvormen, Tuig, Manden, Emmers, Wijnpompen, Ladders, Wagens, Karren, 50 Leggers Wijn, 4,000 Voet Planken, en vele andere Artikelen, zeer nuttig en onmisbaar op eene Wijnplaats.

ALSMEDE,

Zit-, Eet-, en Slaapkamermeubelen van verschillende soorten, Aardewerk, Glaswerk, enz., enz.

De Verkooping zal beginnen precies te 10 ure des Voormiddags met de Losse Goederen.

Kaapstad, Kerkplein, 27 Junij, 1876.

J. J. D. BUIJSKES, Eenig Curator.

De heer J. F. WEGE, Afslager.

OP bovenstaande Vendutie zullen mede worden verkocht 45 AANDEELEN in de Stellenbossche Bank.

PUBLIEKE VERKOOPING.

In den Boedel van wijlen Mejufvr. N. E. LOUW, Matjies Fontein, Bokkeveld, District Calvinia.

DE Ondergeteekende, behoorlijk daartoe geautoriseerd door den Executeur Testamentair van den Heer N. E. Louw, zal op

Donderdag en Vrijdag, 5 en 6 October, 1876,

Per Publieke Veiling verkoopen op de plaats MATJIES FONTEIN, Bokkeveld, de volgende kostbare **Losse Goederen**, die afgeleverd zullen worden in de beste orde:—

50 Slagt- en Trekossen
100 Aanteelbeesten
2 Fraaije Roode Bullen
35 Extra goedgeteelde Paarden, alom zeer goed bekend
600 Gust Schapen en Bokken
1400 Aanteel Schapen
300 Aanteel Bokken
1 Nieuwe Bokwagen, compleet
1 Fraaije Paardenwagen
1 Kar op Veren
2 Ploegen met Stellen, compleet
12 Schaap en Bok Rammen
1 Brandewijns Ketel
1 Egge, Jukken
2 Span Tuigen, Trektouwen, Riemen, Stroppen
Gebreide en Ruwe Beestenvellen
50 Mudzakken
50 Knapzakken
Vaten, Kisten, Banken, Graven, Pikken, Ploegscharen
2 Dozijn Fraaije Stoelen
5 Ketels
5 Tafels
1 Fraaije Rusthank
1 Do. Kleederkast
Glas- en Aardewerk
30 Mudden Koren
5 S ruisvogels met hunne dragt Vederen
Potten, Pannen, enz., enz.

En wat nog verder op den dag der Verkooping zal voorgebragt worden.

Een Ruim Crediet zal gegeven worden.

SYDNEY FRYER, Afslager.

FLETCHER & COMPAGNIE.,

2, DARLINGSTRAAT,

OPGERIGT 1844.

FAMILIEROUW,

Zwarte Kasimiers
Zwarte Parramattas
Zwarte Barathea's
Zwart Kriplaken.
Zwarte Fransche Merinos
Zwart Perzisch Koord
Zwarte Wollen Poplins
Zwart Wollen Rip.

ROUWZIJDE.

Zwarte Krip
Zwarte Zijde
Zwarte Sjaals
Zwarte Hyde Parks.
Zwarte Handschoenen
Zwarte Kousenwaren
Zwarte Belegsels
Zwarte Knoopen.

ROUWHOEDJES.

Zwarte Bloemen
Zwarte Vederen
Zwarte Linten
Zwart Band.
Zwarte Sjerpen
Zwarte Franjes
Zwart Pluweel
Zwarte Ornamenten.

ROUWKLEEDEREN.

Zwarte Costuums
Zwarte Rokken
Zwarte Mantels
Zwarte Baatjes.
Zwarte Sambreels
Zwarte Zonneschermen
Zwarte Git Stellen
Zwarte Git Kettingen.

FLETCHER EN COMP.,

GROOTE EN BELANGRIJKE

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

Kostbaar Vastgoed,

IN DE AFDEELING CALVINIA.

1. DE Ondergeteekende behoorlijk daartoe geautorizeerd door den heer JACOBUS STRAUSS, zal

Op den 13den Sept., 1876,

per publieke veiling verkoopen, op de plaats zelve: de kostbare en uitmuntende VEE- en ZAAIPLAATS, genaamd "OORLOGSFONTEIN," gelegen aan de Rhenosterrivier, in deze Afdeeling, groot 10,000 morgen; met een Woonhuis van 4 Kamers en nog 3 andere extra goed gebouwde Buiten Huizen en 4 gemetselde Klipkralen; met een fraaijen TUIN, bevattende 200 Vruchtboomen; ook half mud Zaadland, ommuurd. De Plaats heeft 5 vaste Buiten Fonteinen, 3 vaste Loopende Wateren en standhoudende Kuilen langs de Rivier.

2. Een stuk afgemeten Grond genaamd "NOOITGEDACHT," groot 400 morgen, belendend aan de Plaats.

20 Fraaije Aanteel Paarden, in goede conditie; 8 mudden Zout, Planken, Stoelen, Tafels, Ketels, enz., en wat op den dag der Verkooping zal worden voorgebragt.

N.B.—Een Ruim Crediet zal gegeven worden.

SYDNEY FRYER, Afslager.

GROOTE EN BELANGRIJKE

PUBLIEKE VERKOOPING

VAN

KOSTBAAR VASTGOED

IN DE AFDEELING CALVINIA.

1. DE Ondergeteekende, behoorlijk daartoe gemagtigd door den heer JACOBUS STRAUS, zal op

Den 3den October, 1876,

per Publieke Veiling verkoopen, op de Plaats zelve, de uitstekende Vee- en Zaaiplaats "VLAKFONTEIN," alias "BLOEDZUIGERFONTEIN," gelegen in de wijk VOOR HANTAM, district Calvinia, groot 6,000 morgen, met een fraaije Woonhuis van 4 Kamers, Stal, Kafhok, Vloer en een Kuip Kraal. Het is voorzien van twee vaste Fonteinen en een vaste dam, met schoone Landen voor 20 mudden Zaad.

2. Een deel van de Plaats "LEEUWRIET," groot 4,000 morgen, met fraaije Zaailanden, onder vast Water, en verscheidene buiten Fonteinen.

OOK,

1 Extra Bokwagen, 2 extra Ploegen, Stoelen, Tafels, Ketels, Ploeg Balken, Egge Balken, Stroo, Pikken, Graven, Stoelhouten en Bouwhouten, enz.

Een Ruim Crediet zal gegeven worden.

SYDNEY FRYER Afslager.

PUBLIEKE VERKOOPING

Te Kruisfontein, Verloren Vallei,

DISTRIKT PIQUETBERG,

Op Woensdag, 2 Aug. aanst.

DE HEER CHRISTIAAN THIRION, besloten hebbende naar elders te vertrekken, heeft de ondergeteekenden gelast alsdan publiek te verkoopen:—

2 Extra Kar- en Rijpaarden, 4 jonge Hengsten van 2 jaar, waaronder een zeer fraai egaal bruin paar, 2 jonge do. van een jaar, 3 jonge Merries en 6 andere (allen bezet), 300 Extra Vette Schapen en Bokken (allen gus), geschikt voor den slagter, 2 Zweedsche Ploegen compleet, 1 Egge, 1 Schroef, 1 Kor mmolen (ijzeren), Zadels, Vaten, enz., enz., Tuigen, Zwingels en Geweer.

Een hoeveelheid Huisraad, als: Tafels, Stoelen, Ledikant, Ketels, Bakkist, Glas-, Aarde- en Blikwerk, Kombuisgoed, enz., enz.

Ververschingen en ruim Crediet
Ook goede Disconto voor Cash—
Vergeet dit toch niet!!!

DE LINT & RETIEF, Afslagers.

Vendukantoor, Piquetberg,
Junij 26, 1876.

TENDERS

WORDEN gevraagd voor het bouwen van een GESTICHT op de plaats Tradouwshoek, afdeeling Swellendam, van 70 x 26 voet buitenwerk. Fondament 1 voet boven den grond. Buitenmuren 2 voet breed of 2¼ steen, en 12 voet hoog tot onder de balken. Buitenrijde gebakken steenen, binnenzijde ruauwe steenen. Een dwars middelmuur van 14 duim of 1½ steen. Een dubbele deur met boven icht van 9 x 4½ voet. Twee paneeldeuren van 6½ x 3 voet, allen met goede sloten. Zes schuifframen met 24 ruiten van 7 x 9 duim. Latijen voordeuren en vensters van 3 duim dikte, alles greenhout. Balken van 4 x 11 duim te plaatsen 2½ voet van elkander op muurplaten van duimsplanken. Op elken balk een kap van 17½ voet. Timmerstie en windstukken van rond hout. Dak van korenstroo. Af te pleisteren met klei van binnen en kalk van buiten. Vorst van kalk of zink. Kleivloer. Het gebouw in zes maanden te voltooijen, onder toezigt eener Commissie.

De tenders in te zenden vóór den 24sten Augustus aanstaande bij

P. J. VAN COLLER,
Tradouwshoek.

Tradouwshoek, 14 Julij, 1876.

DE PROTECTEUR

Brand Assurantie - Maatschappij.

DE HEER I. HORAK DE VILLIERS is kandidaat voor de vakature in den Raad van Direkteuren voor bovengemelde Maatschappij.

High Sheriff's Office.

Kantoor van den Baljuw,
21 Julij, 1876.

IN Executie van Gewijsde van het Hooge Geregtshof, in de hieronder gemelde Zaaken, zal de volgende Verkoopingen plaats hebben:—

Kaapsche Afdeeling.

CURATOREN des Insolventen Boedels van FICK & KARSTEL, versus JOHN COMERFORD.

Op Donderdag, 27sten Julij 1876, des middags 12 uur, ten huize van Gedaagde, te Simonstad,—Huisraad, Keukengereedschap, en zoo voort.

Kaapstad.

CURATOREN des Insolventen Boedels van FRANCOIS JAN HINSBEEK, versus FREDERICK BONNARD.

Op Zaturdag, den 29sten Julij 1876, des voormiddags 11 uur, op de Groote Parade, te Kaapstad,—Huisraad, Keukengereedschap, en zoo voort.

PERCY VIGORS, Baljuw.

High Sheriff's Office, Cape Town,
21th July, 1876.

IN Execution of the Judgment of the Supreme Court the following Sales will take place, viz:—

Cape Division,

TRUSTEES OF THE INSOLVENT ESTATE OF FICK & KARSTEL versus JOHN COMERFORD.

On Thursday, the 27th July, 1876, at 12 o'clock noon, at Defendant's Residence, Simons's Town,—Household Furniture, Kitchen Utensils, et ceters.

Cape Town.

TRUSTEES OF THE INSOLVENT ESTATE OF FRANCOIS JAN HINSBEEK versus FREDERICK BERNARD.

On Saturday, the 29th July, 1876, at 11 o'clock a.m., on the Grand Parade, Cape Town,—Household Furniture, Kitchen Utensils, et ceters.

PERCY VIGORS, High Sheriff.

PROTECTEUR

Assurantie Maatschappij.

DE HEER G. J. DE KORTE is een kandidaat voor de vacature in de Direktie van bovengenoemde Inrigting.

Kennisgeving.

HIERMEDE geschiedt Kennisgeving, dat SAMODIEN MORRAT mijn Generale Procuratie houdt gedurende mijn afwezigheid van deze Kolonie.

F. WALBOT.

Paarl, 16 Julij, 1876.

KENNISGEVING.

VERDWAALD op den 9den dezer, van den Ondergeteekende, een Muilezel, licht vaal, steile ooren, omtrent 10 jaren oud. Heeren Schutmeesters en anderen, waar het dier moge komen aanloopen, gelieven daarvan kennis te geven aan den Ondergeteekende, die alle billijke kosten zal vergoeden.

J. H. P. PIEKARD.

Vrije Gunst, Achter Paarl,
Julij 12, 1876.

KENNISGEVING.

DAAR de Ondergeteekende Eigenaar geworden is van de Plaats genaamd VRIJE GUNST, gelegen Achter Paarl, vroeger het eigendom van den Heer J. D. VAN DER SPUIJ, geeft hij bij deze kennis, dat er geen publieke weg over genoemde plaats gaat.

J. H. P. PIEKARD.

Julij 11, 1876.

ONDERWIJS.

EEN ONDERWIJZER wordt gevraagd voor eene School op eene Boerenplaats omtrent 25 mijlen van het dorp PHILIPSTOWN. Onderwijs te worden gegeven aan 16 kinderen. Een gehuwd persoon, die kostleerlingen wil innemen, heeft de voorkeur daarvan voor zich. Salaris £100 per jaar, kost en inwoning vrij, kennis van de Hollandsche en Engelsche talen wordt vereischt. Applicatien moeten worden vergezeld gaan van goede getuigschriften, en gerigt worden aan

J. P. JORDAAN, V.D.M.

Philipstown, 7 Julij, 1876.

Aan Bloedverwanten en Vrienden.

HEDEN Morgen, ten 3 uur, werd onverwachts door een plotselingen dood van onze zijde weggescheurd, mijn teedergeliefde Echtgenoot en onze beminde Vader, ABRAHAM JACOBUS WIID, Sr., in den ouderdom van 66 jaar en 8 maanden, door ons allen diep betreurd.

C. E. WIID,
geb. SCHOONBERG,
Voor zelf en Kinderen.

Piquetberg,
Maandag, 17 Julij, 1876.

OVERLEDEN, aan de Paarl, op den 7 Julij, 1876, mijn teederg-liefde Echtgenoot, de Heer ANDRIES ABRAHAM BOSMAN, in den ouderdom van ruim 47 jaren.—Diep betreurd.

J. G. BOSMAN,
geb. DE KOCK.

Aan Familie en Vrienden

WORDT bekend gemaakt dat het den Heer behaagd heeft tot zich te nemen, op Vrijdag morgen, 14de dezer, mijn teedergeliefden Echtgenoot PAUL JOHANNES HENOCH VOS, in den ouderdom van 40 jaren en 2 maanden.

Door deze betuig ik mijn hartelijken dank, aan de vele Vrienden die den overledene gedurende zijn lijden zoo getrouw bijgestaan hebben.

DIENA JOHANNA VOS,
(geb. BENADE)

Worcester, 18 Julij 1876.

ONDERLINGE

Maatschappij van Levensverzekering

VAN

DE KAAP DE GOEDE HOOP

(MUTUAL).

BERIGT AAN LEDEN.

HIERBIJ wordt kennis gegeven dat de EENENDERTIGSTE JAARLIJKSCHE ALGEMEENE BIJEENKOMST zal worden gehouden op

Maandag, 7 Augustus aanst.,

Des Middags, ten 12 *ure,*

in de Zaal van het Gebouw der Maatschappij, voor het ontvangen van de Rekening en het Verslag van den staat der zaken en verrigtingen van de Maatschappij, opgemaakt tot den 31sten Mei, 1876, voor het verkiezen van drie Direkteuren in de plaats van hen die aftreden; voor het benoemen van twee Auditeuren en voor het afdoen van algemeene aangelegenheden.

De Direktie zal tot op Woensdag, 12 aanstaande, 's Voormiddags 10 uur, nominatien inwachten tot aanvulling der vakaturen door het volgens rooster aftreden van de heeren SAUL SOLOMON, J. R MARQUARD en W. BOLUS, die allen herkiesbaar zijn.

Op last van Direkteuren,

J. C. GIE, Jr., Secretaris.

Kaapstad, 22 Junij, 1876.

Nieuwe Goederen.

THANS ONTVANGEN EN TE KOOP aan onze Pakhuizen, tegen de laagste Marktprijzen, groote Bezendingen van de volgende Goederen :—

Corduroys en Wollen Bedford Koord, in alle kleuren en kwaliteiten

Rijtuig-, Zoom- en ander Kant, Vaal Laken in alle kleuren en kwaliteiten

Geblekt Dusk en Wagen Zeildoek en Bruine Drills

Groen Russel Koord, Gedrukte Orientals

Witte en Bruine Panjams en Baftas

Stevels in groote verscheidenheid, voor Dames, Heeren en Navvies

Solied Leder, Portmanteaus en Bastjeskistjes

Zatkes en Reisaccessoires voor Heeren

Klaargemaakte Kleederen, een groot assortiment in goede kwaliteiten

Brusselsche en andere Tapijten in nieuwe patronen

Bankettwaren in meer dan 90 verschillende soorten

Beste uitgezochte Zoetemelksche Kazen, Beschuiten, in groote verscheidenheid

Ely's Percussie en Militaire Dopjes, in alle kwaliteiten

Patente Koffijmolens en Hakmachines

Jadson's Verwen en Gom, Houtverwen

Schroefbouten en Koppen, verlakte en vertinde Tuigen, Gespen en Toebehooren

Hamers in soorten, Boschpikken, Gewone Pikken

Metalen en IJzeren Assen en To behooren, Kestrollen, Kartreedjes

Tinnen Dineer- en Soepborden, Tinnen akken, Geverwde Bekers en Kommen

Borstelwerk in soorten Paarden- en Muilezelhoefijzers

IJzer voor Wielbanden, en Has in alle grootten

Graven, Forster's, Parke's <> Stalen en Gegoten Stalen, enz.

Schilders' Droge en Gemalen Verwen, Lood, enz., van elke soort, in groote verscheidenheid

Oliewaren, Smeerwaren, Specerijen, enz., van elke soort, in groote verscheidenheid

Schrijftehoeften, Blikwaren, Bouwer's IJzerwerk, van alle soorten, in groote verscheidenheid

Wagenmakers', Loodgieters' en Smids' Materialen, van alle soorten, in groote verscheidenheid

Ledekanten, Katels, Paviljoenen, met geberde en halve Kappen, van alle soorten, in groote verscheidenheid.

H. E. RUTHERFOORD & BROEDER,

ST. GEORGE'S EN HOUTSTRATEN.

AAN REIZIGERS

Van en naar Piketberg en Clanwilliam, per Post- en Passagierskar (Kaphar.)

ALLE mogelijke gemakken worden genoten bij de verschillende Staties zoowel bij nacht als bij dag, tusschen Piketberg Road Statie *via* het dorp Piketberg naar Clanwilliam.

Vertrek van Piketberg Road Statie naar Piketberg en Clanwilliam :—

Woensdags na aankomst van den Eersten Trein van de stad, 12 30.

Zaterdags na aankomst van den tweeden of laatsten Trein, 5 30 p.m.

Van Piketberg terug naar Piquetberg Road Statie, Maandag en Donderdag Nacht om 1 uur, na aankomst van de Clanwilliam Mail—in tijd voor den Eersten Trein van Piquetberg Road Statie.

DE LINT & DOMMISSE,

Voor Piketberg Compagnie.

Stellenbossch Gymnasium.

HET Onderwijs in deze Inrigting wordt gegeven tegen zeer geringen prijs. De laagste klas betaalt 5 shillings per maand en het klimt op met 2 shillings en 6 pence str. elke klas, totdat de leerling die der Studenten bereikt, waarin hij £1 per maand betaalt. De betaling geschiedt *maandelijks* VOORUIT vóór of op den 8sten der maand. Inwoning kost eenen leerling, bij de Onderwijzers en private menschen, van £36 tot £40 per jaar, alles ingesloten. Voor bed en beddegoed zorgt hij zelf of betaalt een klein jaargeld.

Meerdere inlichting wordt ontvangen ook bij

J. H. NEETHLING, H.E.R.,

Secretaris.

MEISJES KOSTSCHOOL,

WORCESTER.

Hoofdonderwijzeressen :—Misses SMITH.

OUDERS, die kunne Kinderen naar deze Inrigting zenden, kunnen rekenen op goede Verzorging en eene degelijke Opvoeding in de vreeze des Heeren. De kosten zijn voor Logies en Onderwijs £40 per jaar. Slechts is Muziek extra en wel £6 per jaar.

De inwijding zal plaats vinden op den 20sten dezer.

Men vervoege zich bij

WILLIAM MURRAY.

Worcester, 5 April, 1876.

To Huur bij Tender,

HET gerieflijk Woonhuis, gelegen in Dorpstraat, Stellenbosch, thans bewoond door Mejuffrouw de Weduwe [illegible].

De Ondergetekende zal tenders ontvangen voor gemeld Huis tot op Donderdag, 27 dezer.

Tenders te melden den huurprijs per maand. Huis open ter inzichtneming van huurders Woensdags namiddags van 2 tot 5 uur, en kan door den huurder in bezit worden genomen van of den 1sten Augustus aanstaande.

A. J. LOUW, A.m.

Stellenbosch, 15 Julij, 1876.

HARMONIUMS.

JUIST ontpakt de fraaiste Instrumenten ooit ingevoerd :—

TRAYSER'S Beroemde Prijsmedaille Harmoniums, 20 Stoppen, 2 Manuels, 5½ reijen Riet. Toon gelijk die van een orgel.

Kleinere Instrumenten van 17, 15, 11, 9, 7, 5, 4, en 3 Stoppen.

MASON & HAMLIN'S Cabinet Orgel.

PIANOS.

VAN 80 Guinjes en daarboven, door COLLARD, BROADWOOD, CHALLEN & HODGSON, WELLWORTH, enz., enz. Alle Instrumenten gegarandeerd, wat nattigheid en het klimaat betreft. Alle andere Muziekinstrumenten in voorraad, Violen voor Jongelingen, Muziekdoozen met Klokjes en Zithers, Kunstwerken, schrijfbehoeften, enz., enz., enz.

Nieuw Muziek Magazijn,

BYRNE & CO.,

Tegenover het Spoorweg Station.

N.B.—BYRNE & Co. geven volstrekt geene Commissie aan Makelsche agenten, welke Commissie ongetwijfeld uit de beurs der koopers moet komen en dezen dus bespaard wordt.

STELLENBOSCH.

Rhijnsch Instituut voor Knapen en Jongelingen.

LOGIESHUIS voor Knapen en Jongelingen, die het Gymnasium bezoeken, vroeger onder leiding van den Eerw. C. W. ALHEIT, thans onder die van den Eerw. J. LEIPOLDT.

De Zuid-Afrikaan.

KAAPSTAD, ZATURDAG, 22 JULIJ, 1876.

DE TRANSVAALSCHE OORLOG.

Diegenen onzer lezers—in andere woorden, al onze lezers—die heden belangrijk nieuws betreffende den oorlog der Transvaalschen met Secocoeni verwachten, zullen erg teleurgesteld zijn. Het eenige berigt, dat de telegraaf ons gisteren van de Diamantvelden bezorgde, was van daar verzonden ten een ure na den middag, en luidde als volgt :—

"Tot nog toe geen nieuws omtrent den "voortgang van den Transvaalschen oorlog. "De wagen, die gisteren moest aankomen, "is nog niet gearriveerd. Eenige bezorgd- "heid dientengevolge."

Die bezorgdheid wordt ook te Kaapstad gedeeld. Men denkt hier natuurlijk aan de bemoeijingen der kaffers. Zou de eene of andere afdeeling van Secocoeni's manschappen het land wat dieper binnen gerukt zijn en den wagen onderschept hebben? Indien zoo, waar? Of durfde de drijver uit vrees voor den vijand niet voortgaan? Het is natuurlijk mogelijk dat deze vragen op de regte oorzaak wijzen; doch even mogelijk is het, dat er wat anders achter de vertraging zit. Er kunnen zware regenbuijen zijn gevallen; de eene of andere spruit of rivier kan vol zijn geweest; een voorspan kan hebben ontbroken; een as kan zijn gebroken. Eenig een dezer voorvallen zou genoegzaam zijn om een ophouden van meer dan een dag ten gevolge te hebben. Men diene vooral in het oog te houden, dat paarden in kommandotijd weleens schaarsch worden, en ook postwagens alsdan moeijelijkheden kunnen ondervinden om over weg te komen. Hoe het ook zij, slecht nieuws reist snel, en heden of Maandag zullen wij wel het ergste vernemen.

Intusschen leveren wij elders breedvoerige uittreksels uit de gisteren ontvangen Transvaalsche bladen, zoowel als een brief van onzen Lijdenburgschen correspondent. Veel eigenlijk nieuws leveren die stukken niet; maar zoo ver als zij gaan zijn ze niet ontmoedigend. De geest der burgers schijnt goed te zijn. De Umzwazis waren wel nog niet gearriveerd te Lijdenburg; maar er was vertrouwbaar berigt gekomen dat zij in groote getallen aan het oprukken waren. Daar men meende dat de Zwazis huiverig waren om uit vrees voor een aanval van Cetywayo hun land te verlaten, is dat berigt in meer dan een opzigt gunstig. Ook andere Kafferstammen kiezen de partij der boeren. En de aanval op Umtonga schijnt een private moordaanslag te zijn geweest, en voor het oogenblik geene politieke beteekenis te hebben. Het berigt, dat de Zulukoning formeel Umtonga's uitlevering geëischt heeft, schijnt uit de lucht gegrepen. Wat den lezer met de meeste huivering zal vervullen, is het staaltje van wreedaardige barbaarschheid waaraan eene afdeeling van Secocoeni's vee-roovende krijgsknechten zich in het Lijdenburgsche schuldig maakte. Die kerels aarzelden niet in koelen bloede twaalf Kaffermeiden en kinderen—vrouwen en kroost van herders der boeren—te vermoorden.

Dat de krijg bloedig zijn zal, schijnt zeker te zijn. Immers, de vijandelijke Kaffers zijn talrijk, zijn goed gewapend, en, wat nog meer zegt, occuperen een hoogst moeijelijk terrein, een landstreek bezaaid met bergen, spelonken en bosschen.

PERSKEURTEN OF PSOMEN.—Groote Kerk: morgens, Dr. Robertson; Engelsch, Dr. Robertson; 's avonds, Ds. Luckhoff. Nieuwe Kerk: Ds. Shegwaan. Te Zijner tijd zal Ds. Luckhoff preeken.

IN DE DUITSCH E. L. KERK zal morgen voormiddag ten 10 ure worden gepreekt in de Hoogduitsche taal en 's avonds ten half 7 ure in de Hollandsche taal.

PROFESSOR LEWIS heeft bedankt als leeraar aan het Graaff-Reinetsche College. Dit komt al heel gauw na het bedanken van Professor Guthrie.

SNEEUW.—Eenige passagiers van de Diamantvelden zijn te Paardenpat, tusschen Hope Town en Victoria West, vijf dagen lang opgehouden door de sneeuw.

DE HEER ERNST DE MARILLAC werd gisteren door den Magistraat ter teregtstelling verwezen, op de beschuldiging van meineed; doch onder een borgtogt van £1000 ontslagen.

AANDEELEN.—Op de verkooping in den insolventen Boedel van H. P. Beijers, te worden gehouden op de 28sten dezer te "Rust en Vrede" district Stellenbosch, zullen worden verkocht 45 aandeelen in de Stellenbosche Bank (*Zie Advertentie.*).

KAPITEIN ROEBUCK is gisteren per *Nyanza* naar Engeland vertrokken. Men vernoemt dat hij voornemens is aldaar eenige talentvolle toonseslpelers te engageren, vooral zulke die in het blijspel uitmunten.

IMMIGRATIE.—De Regering heeft een kontrakt gesloten met den heer Wm. Berg voor den invoer van 1,500 immigranten uit Duitschland. Zij zullen zich bij de Regering of bij private personen kunnen verhuren; of de Regering zal hun land verkoopen tegen 10s. per acre op gemakkelijke termen.

NIEUWE INSOLVENTIES.—O. J. van Niekerk, handelaar aan de Paarl, tweede overgave, schulden £2927 1s. 7d., te kort £862 8s. 2d. George Holmes van Port Elizabeth, handel drijvende onder den naam van Izaak Holmes & Zoon, houtkoopers, schulden £27,049 12s. 4d.; tekort £2247 16s. 10d.

HET GERUCHT wil, naar de *Argus* zegt, dat de Regering niet voornemens is een derden regter toe te voegen aan het Oostelijke Distrikthof, maar dit Hof geheel af te schaffen, en in plaats daarvan drie of vier "Recorders" hoven op verschillende plaatsen te vestigen, en misschien één in het Westen.

TRANSVAALSCHE INBOORLINGEN.—In Merensky's jongste kaart van de Transvaalsche Republiek vindt men niet minder dan 57 Kafferkralen, behalve nog ongeveer 20 Zendingstaties gemerkt. Dat kan eenig denkbeeld verschaffen van het enorm getal inboorlingen in de Republiek.

VALSCHE MUNTERS.—Slater en Newton, de twee kerels die in de Transvaal beschuldigd worden valsche munt te hebben gemaakt en in het bezit te zijn van de daartoe vereischte machinerie, zijn aangehouden voor verder verhoor, doch onder een borgtogt van £250 elk ontslagen.

WILLEM ADAM KOK.—Eene bijeenkomst van erfgenamen van dit overleden opperhoofd is belegd tot het verkiezen van een executeur in zijn boedel. Adam Kok was de erfgenaam van Cornelis Kok, en het is niet onwaarschijnlijk, zegt de *Independent*, dat de boedel heel wat moeite zal veroorzaken aan de Regering.

DE ED. HEER BROOME, Kol. Secretaris in Natal, werd door zijn bottelier voor het hof gedaagd wegen het niet betalen van achterstallig loon, wederregtelijke uitzetting uit de dienst, en aanranding. Het hof veroordeelde den Ed. heer tot betaling op de eerste beschuldiging van £15 16s. 3d.; op de tweede van £30, en op de derde van £10.

MISS BYRNE, dochter van wijlen den kollekteur Byrne, die naar de Kolonie is teruggekeerd per *Waldmer Castle*, heeft een tweede boek ter perse gelegd. Het succes dat haar eerste boek "Ingram Place" ten deel viel, heeft haar aangespoord haren letterkundigen arbeid voort te zetten, en de uitgevers hebben haar gunstige termen toegestaan.

BISSCHOP MERRIMAN, van Grahamstad, heeft van zijn vrienden en ondersteuners te Port Elizabeth een adres ontvangen, waarin Z.H.Eerw. wordt dank gezegd voor zijne handhaving der constitutie en kanons van de Kerk van Engeland in Zuid-Afrika, en voor zijne houding tegenover de handelingen van Deken Williams, die, volgens de bewoordingen van het adres, groote geschillen heeft veroorzaakt door zijne letterkundige en kerkelijke handelingen.

DE HEER C. LEWIS, zoon van den heer Lewis, den zeilmaker in de Strandstraat, die aan de Hoogeschool van Cambridge studeert, heeft bij een onlangs in Trinity College gehouden examen, drie prijzen gewonnen: ten eerste een stel boeken; ten tweede, eene som van £25; en ten derde, eene scholiersplaats van £75 per jaar, voor niet minder dan 3 jaren. De heer Lewis is ook in het bezit eener Kaapsche beurs van £100 per jaar. Daardoor is hij geplaatst onder de eerste twintig studenten in het Trinity College.

UITENHAGE.—Woensdag morgen om twee uur brak een brand uit in den winkel van den heer Hardy, in de Caledonstraat. De voorraad werd totaal vernield. Men zeide dat het goed in de Equitable, Cape Commercial en Grahamstadsche maatschappijen verassureerd was. De oorzaak van den brand was tot nog toe niet bekend, doch men geloofde dat dezelve aangestoken en er diefstal gepleegd was.—De Commissaris van Publieke Werken kwam Dingsdag aan en inspekteerde de Middellandsche lijn.

PORT ELIZABETH.—Woensdag werd per telegraaf van daar gemeld dat den vorigen dag brand was ontstaan aan boord van de bark *Sea King*; doch dat het vuur werd ten onder gebragt, echter niet alvorens er aanmerkelijke schade was gedaan.—Een man is bij de havenwerken doodgedrukt door spoorwagens. —Dingsdag avond werd eene bijeenkomst in het Stadhuis gehouden om aan de Schotsche expeditie naar het verre binnenland een bewijs van sympathie te geven. De zaal was propvol.

GOUVERNEMENTSBENOEMINGEN.—De heer T. L. M. Gie, tot vrederegter voor de verschillende deelen der kolonie: de heeren J. H. de Villiers, J. X. Merriman, C. A. Fairbridge, W. E. Moore en A. de Smidt tot Commissarissen voor het inzamelen, onderzoeken en rangschikken van de Archieven der Kolonie; de heer G. E. Goodban, tot assistent van den Ontvanger van Invoerregten; de heer F. Dyer, tot vrederegter voor het distrikt King Williamstown; de heer J. Joseph, tot assistent veldkornet van de wijk Port Nolloth; de heer H. C. van Niekerk tot dito van de wijk Klein Roggeveld, in het distrikt Worcester.

KAAPSCHE UNIVERSITEIT.—Zoo als men weet, heeft de heer W. Porter, in zijne capaciteit van Kanselier der Universiteit, een adres gezonden aan Advokaat Cole, om door dezen aan de leden dier inrigting te worden voorgelezen. De Universiteitsraad heeft, evenwel, met eene meerderheid besloten, den heer Cole niet toe te laten zulks te doen, en wel omdat deze heer geen lid der Universiteit is! Men vernoemt thans dat de heer Cole aan den Vice-Kanselier der Universiteit heeft te kennen gegeven dat hij voornemens is het adres te publiceren, waartoe hij verlof heeft van den heer Porter, en dan niets meer met de zaak wil te doen hebben.

DEKEN WILLIAMS.—Naar aanleiding van eene passage in de *Argus*, welk blad zegt geene aanmerking te willen maken aangaande de verrigtingen van de Synode der Engelsche Kerk te Grahamstad, alvorens in het bezit te zijn van de verslagen in de nieuwsbladen, doch geloofd dat het hoog tijd is om iets te doen, ten einde de herhaling van zekere schandalen in het biesdom te voorkomen, zegt de *Star* het volgende :—"Wij stemmen hiermede volkomen in. Die schandalen hebben veel te lang bestaan. Zij hadden hun oorsprong vele jaren vóórdat Deken Williams naar de kolonie kwam. Menschen, die niet zeer oud zijn, kunnen niet alleen den oorsprong van het gift opsporen, maar dezelfs trapsgewijzen voortgang van kerk tot kerk, van die van St. Bartholomew naar die van St. Andrew, en van deze naar Christ-Kerk. Naarmate de magt om kwaad te doen toenam, verspreidde zich het gift. Doch gelukkig is er voor elk gift een tegengift, en wanneer dit laatste zoo eenvoudig en wel bekend en erkend is, moet men zich verwonderen dat het niet lang geleden is aangewend. Hier is het :—MAAK EEN EINDE AAN ALLE VROUWELIJKE BEMOEIJINGEN IN DE AANGELEGENHEDEN VAN HET BISDOM !"—Wat moet dat beteekenen?

KIMBERLEY.—Woensdag werd van daar per telegraaf gemeld dat de prijs der diamanten iets verbeterd was; dat hoort ons per kaltaal deed, en andere soorten naar evenredigheid. Meer dan de helft der mijn lag ledig.—Er hadden geene handelsbankkantoren plaats gehad, alschoon de drukking zeer erg was.—De heer Tucker was gemoedzaakt te bedanken als lid van den Raad, wegens geldelijke moeijelijkheden. Dit zou waarschijnlijk geen nieuwe electie noodzakelijk maken, daar de wetsautoriteiten zeggen, dat er geen officieel beroep op de stembus is gedaan.

TRAMWAY-MAATSCHAPPIJ.—De jaarlijksche vergadering dezer maatschappij werd ten haren kantore gehouden op Woensdag L.—De heer Saul Solomon, L.W.V., was voorzitter. Het verslag der direkteuren was bevredigend. De gros winsten gedurende het jaar bedroegen £1,624, en de netto dito, £1,614, na afbetaling der loopende uitgaven. De winsten hadden zich verdrievoudigd gedurende de laatste vijf jaren. De schulden der maatschappij zijn geheel afbetaald. Van de winsten werd £1,000 bestemd voor de betaling van dividenden, gelijk staande met 10 percent op het opbetaalde kapitaal. Een amendement werd voorgesteld om dit tot 5 percent te verminderen; doch dit werd verworpen met 9 tegen 8 stemmen. Het verslag werd aangenomen, de aftredende direkteuren en auditeuren werden herkozen, en de bestuurders en ambtenaren kregen een bedankje voor hunne diensten gedurende het jaar.

DANCE EN KNELL.—Onderscheidene onzer buitenvrienden zullen met belangstelling het volgende uittreksel uit de Bloemfonteinsche *Express* lezen, daar het een der rondventende firmas raakt die kort geleden zoo uitgebreide zaken op Westelijke boerenplaatsen deden :—De heeren Dance en Knell, onlangs van Engeland, verkochten ongeveer een half millioen zakken aan den heer Bevan tegen 1s. elk, en nadat zij die transaktie gemaakt hadden, gingen zij voort andere goederen te verkoopen, zonder eene licentie uit te nemen, werden door den Landdrost beboet, en waren van plan na al die verschillende lotgevallen verleden Maandag te vertrekken, toen de heer Bevan, beginnende te twijfelen of ze dat half millioen zakken wel zouden kunnen leveren, hun een bezoek bragt en verzocht hem eenige securiteit te geven, en toen ze dit niet konden, nam de baljuw de rondreizende handelaars in het groot in koren en wolzakken gevangen, en zij zijn nu onder borgtogt, terwijl eene civiele aktie hangende is.

HET MES.—Dingsdag stond voor den Magistraat teregt *Jacobus Arnoldus Blaauw*, op de beschuldiging van zekeren George Isaacs met een mes in het been te hebben gestoken in een bordeel in de Houtstraat, op 17 dezer. Kläger verklaarde te wonen te No. 20, Houtstraat, en in dienst te zijn bij de heeren Daniel Mills & Zoon. Maandag avond tegen 8 ure hoorde hij in zijn huis een geroep van "moord." Er woonden verscheidene slechte vrouwen in het huis. Hij was boven, en het geroep hoorende ging hij naar beneden. Hij zag gevangene met een mes in elke hand. Het waren knipmessen en zij waren open. Vóórdat kläger met gevangene kon spreken, snelde deze op hem toe en stak hem in de dij. Getuige liep daarop de achterdeur uit. Gevangene zeide niets toen hij hem stak. De wonde bloedde erg. Getuige ging naar het Policiebureau, en de dokter verbond de wonde. Deze deed pijn en veroorzaakte lamheid. Gevangene werd aangehouden tot den volgenden dag, toen nog een paar getuigen werden verhoord, en hij werd ter teregtstelling verwezen.

COLESBERG, 15 JULIJ.—Zondag werd bij beide de Gereformeerde Kerken het H. Avondmaal bediend. De opkomst was, het weer, de lamtijd en de schaarschte van dienstboden in aanmerking nemende, redelijk groot. Bij de N. G. Gemeente werd de Heilige bij de voorbereidingsdienst, op Zaterdag en later bestemd voor de nooddenden door de overstrooming te Heidelberg. Het gecollecteerde bedraagt £10 10s. 10d. Zondag avond werd er Liturgie in de Consistoriekamer gehouden voor jongelieden en kinderen, waarbij Ds. van Niekerk voorging, en bij welke gelegenheid de Ouderling P. J. Joubert ook een woord sprak tot de talrijke schare. Dien avond werd ook in een paar huizen biduur gehouden, met het oog op het bericht dat den volgenden morgen zou plaats hebben.—Maandag ochtend vergaderde de gecombineerde kerkeraadsvergadering. 21 Stemgeregtigden waren tegenwoordig. Op de grondslijst kwamen Ds. Louw, Wepener, met 6, en G. van Niekerk, met 2 stemmen. De volgende kregen elk eene stem: Dr. A. Hofmeijr, A. D. Luckhoff, G. Maeder en J. H. van Wijk, terwijl er voor den Eerw. W. A. Alheit 9 stemmen waren. Bij de volgende stemming kreeg Ds. J. Louw 7 stemmen, en Ds van Niekerk en Ds. van Wijk ieder een stem, en de Eerw. Alheit 12 stemmen. Daar de volstrekte meerderheid nu duidelijk was, werd er geen tweetal gemaakt maar de Eerw. Wilhelm Adolph Alheit, kandidaat tot de Heilige Dienst, als wettig beroepen verklaard. Hij bevindt zich thans in Europa, waarheen de beroepsbrief gezonden zal worden.—*Advertiser.*

IN DE VOLGENDE INSOLVENTE BOEDELS werd Woensdag vergadering gehouden:—Adriaan Louw, eerste, niets verrigt. Benjamin Miller, eerste, schuldvorderingen ten bedrage van £46 17s. bewezen. S. J. Downing, derde, verdere schuldvorderingen ten bedrage van £47 2s. 4d. bewezen. De curator las zijn rapport voor, maar er werd verder niets verrigt. A. de W. Malan, derde, verdere vorderingen ten bedrage van £129 3s. bewezen. De curator las zijn rapport voor, en de insolvent werd onder eede ondervraagd naar zekere handelszaken en transactien, maar er werden geen resolutien genomen. E. M. A. de Marillac, derde en speciale, verdere vorderingen ten bedrage van £15,701 18s. 9d. bewezen. Na het lezen van het rapport werden de volgende resoluties genomen: (1) dat het rapport met de verscheidene daarin voorkomende aanbevelingen aangenomen wordt; (2) dat, de curators gemagtigd worden om wanbetalers te dagvaarden en geringe akkoorden te bevestigen; (3) dat de schikkingen met de heeren Lange en Harding en met den heer Dyce worden goedgekeurd; (4) dat, ingeval de voorraad van den insolvent in handen van de curators komt, deze gemagtigd worden dien uit de hand of publiek, naar hun het best voorkomt, te verkoopen; (5) dat de curatoren regtsgeleerd advies zullen inwinnen aangaande de vorderingen tegen de heeren Franz, Henry en Karel de Marillac en Max Jurisch, en dat zij zich daarnaar zullen rigten; (6); dat de curatoren, zoo spoedig zij genoegzame fondsen in handen hebben, eene rekening zullen indienen; (7), dat, volgens aanbeveling in het rapport, het salaris aan de klerken, door curatoren gemplojeerd, zal uitbetaald worden.

SECOCOENI EN JOHANNES.—De speciale oorlogscorrespondent van de *Independent* meldt, naar hij zegt, op het beste gezag van menschen die in Secocoeni's kraal hebben gewoond, dat dit opperhoofd twintig duizend weerbare mannen in het veld kan brengen, die allen met geweren, eenige met zeer goede, gewapend zijn; dat zijne bergen zeer moeijelijk te beklimmen zijn, dewijl zij hem uitnemende posities en zeer goede bescherming opleveren voor de verdedigers in een "guerilla"-oorlog. Zijn vee, zegt de correspondent, zal ook moeijelijk te genaken zijn, en men verneemt dat hij goed geproviandeerd is, zoodat eenigen van zijn volk zelfs de Transvaalsche veldkornets durfden vragen of zij proviand wilden koopen. Hij scheen een zeer sterk opperhoofd te zijn, en als het hem gelukte eene overwinning te behalen, zou hij dubbel gevaarlijk worden wegens het getal volgelingen dat hij zich door zijn "prestige" zou verwerven. Eenigen vertelden dat het opperhoofd niet wilde vechten; doch verstandige lieden waren van oordeel dat de wagens en kanonnen der Transvalers alleen hem zouden bewegen den strijde te gaan, zelfs als hij niet oprecht gezind was.—Dezelfde correspondent zegt dat Johannes een troep goed uitgeruste ruiters heeft, en ook een gevaarlijke vijand is; dat zijne manschappen echte bergbewoners en goed gewapend en voorzien zijn met degelijke bergpaarden; dat Johannes zelf een slimme wilde is, en een fort heeft gebouwd hetwelk hij "Fort William" noemt. De vent heeft officieel verklaard dat hij bereid is al de Boeren der Transvaal uit te tarten, en de voornaamste mannen in het Transvaalsche leger achten zijne vesting haast onneembaar. De correspondent zegt dat er reden bestaat om te vreezen dat Sechelé, en, in geval van een langdurigen oorlog, zelfs Lopingulu, de opvolger van Moselikatse, het grootste opperhoofd der Matabele, zich met den krijg zullen inlaten. "Met deze Kafferhorden tegen ons," zegt de correspondent, "ben ik bevreesd dat wij hulp zullen moeten hebben, en dat wel vóór den zomer."

DE DIAMANTHANDEL.—De heer Ward is bezig op de Velden te trachten den prijs der diamanten te verhoogen, en daartoe heeft hij het graven op groot schaal laten toeschooremd, alsmo verboden.—Het bedrijf van veldwerkers om niets te graven, totdat de diamanten veel duurder en Kafferarbeid veel goedkooper worden, dient ook om de produktie van diamanten aanzienlijk te verminderen.

UMTONGA.—Ten einde de betrekkingen tusschen Cetywayo, den Zulukoning, en Umtonga, den Zulu, wiens uitlevering van de Transvaal is geëischt, te verklaren, diene een uittreksel uit een memorandum van den heer Shepstone, den Secretaris voor Inboorlingzaken in Natal, gedateerd 11 Junij, 1873. Daarin zegt genoemde heer dat Umtonga, een van Panda's jongste zoons, die eene schuilplaats had gezocht in Natal, werd bevonden in de kolonie politieke kuipe rijen op touw te zetten tegen Zululand. Zijne moeder was eene jongere doch begunstigde vrouw van den koning (Panda), en men zegt dat zij den koning had bewogen den knaap (Umtonga) de verwachting te doen koesteren dat hij Panda zou opvolgen; om deze reden deed Cetywayo haar elf jaar geleden ter dood brengen.—Cetywayo klaagde bij de Natalsche Regering over deze kuiperijen, en verzocht dat Umtonga aan hem zou worden uitgeleverd ter wille der veiligheid. Het verzoek werd geweigerd; doch de Regering ondernam den jongeling onder het oprigt van een oud en vertrouwbaar koloniaal opperhoofd te plaatsen. Umtonga gaf voor deze schikking aan te nemen en zelfs dankbaar daarvoor te zijn; doch toen de overtogt werd gedaan om daaraan gevolg te geven, [illegible] naar de Transvaal. Zijn karakter, zijne geschiedenis en de omstandigheden zijner vlugt werden dadelijk door den Luit. Gouverneur aan Natal medegedeeld aan den President der Transvaal. Deze erkende de ontvangst der mededeeling, en betuigde zijn dank daarvoor, maar hij gaf geene kennis van de politiek die zijne Regering [illegible] plan was te volgen in de zaak, en die kennisgeving is nooit door de Natalsche Regering ontvangen. De Zulus, zegt de heer Shepstone, zijn natuurlijk met al deze omstandigheden bekend, en het stilzwijgen der Transvaalsche Regering veroorzaakt een gevoel van groot wantrouwen.

HANOVER.—De Bazaar voor kerkschuld werd alhier gehouden op Vrijdag den 7 Julij. Er was geene groote opkomst van buiten, ofschoon het nachtmaal op den Zondag daarna was bepaald. Vroeg in de week was het weer bitter koud; men vreesde een andere soort van winval. Sneeuw viel dan ook op verscheidene plaatsen in het distrikt. Met Donderdag verdwenen de wolken en op Vrijdag hadden wij een uitgezeten dag. De verkooping begon om 11 uur en duurde voort tot omtrent 3 uur. Schapen haalden een goeden prijs. Een schaap, gedurig opgeveild, bragt £16 in; een ander £7. Slachtbeesten gingen goed van de hand; de eenige struisvogel, die er was, werd voor slechts £5 verkocht aan den Heer Vermeulen, en zal zeker meer hebben opgebragt, ware het niet dat de struisvogelboeren onder ons slechts weinig in getal zijn, en de Hanoversche Municipaliteit het houden van vogels op het dorp verboden heeft. Desniettemin mogen wij ons verblijden in de aanzienlijke som van £856. Voor eene kleine gemeente als Hanover, die niet meer dan 400 leden telt, is de uitslag van den Bazaar zeker een schitterend succes. Onze beste verwachtingen zijn overtroffen. In twee en een half jaar tijds heeft onze gemeente voor kerkschuld bijeengebragt de aanzienlijke som van £2900. Er blijft echter nog eene schuld van £1300, doch wij hopen weldra ook hiervan ontslagen te zijn. In Hanover hebben wij de kracht en de zwakheid van het Vrijwillig Beginsel leeren kennen—de *kracht*, omdat wij nergens hulp vinden en dus zelf moeten werken, de *zwakheid*, omdat wij in zware schuld gedompeld zijnde, die hulp gemakkelijk bekomen zou zijn met moeite voorwaarts kunnen komen. Voor wat ons nu weer geschonken is, geven wij Gode de eer. Met nachtmaal had den wij het genoemen bij Jordaan, van Philipstown, in ons midden te hebben. Door zijn beminnelijk gedrag, eenvoudige en toch hartelijke prediking, heeft hij vele vrienden hier gemaakt. Het nachtmaal was ons een feest.—Wij vernemen dat de afgevaardigde naar de Synode de Br. Ouderling F. W. Stevens is, vroeger tot de Vrije Gemeente van Hanover behoorende.—Ook hoort er een gerucht dat onze leeraar weldra in het huwelijk treden zal. Dit en de aanstaande komst van onzen Magistraat houden vele moederen bezig.—*Correspondent.*

DE STRAFZITTING.—Woensdag werd opgebragt *Sebastiaan Reinhardt*, een blanke knaap van 13 jaar, op de beschuldiging van een kleinen Hottentot, Lanie genaamd, met een mes te hebben gestoken. De gevangene werd verdedigd door Advokaat Cole.—Lanie verklaarde dat hij met eenige jongens, onder welke gevangene was, aan het spelen was met rietjes in de goot op het Boeren plein, dat gevangene een "Koekamakranka" uit zijne hand liet vallen, welke Lanie opraapte, waarop gevangene die terug wilde hebben, waardoor eene woordenwisseling ontstond, tijdens welke gevangene een mes voor den dag haalde en Lanie in de borst stak. Deze verklaring werd in de hoofdzaak door de andere knapen bevestigd.—Dr. Wood verklaarde dat Lanie zooveel bloed had verloren als mogelijk was, zonder te sterven.—De gevangene werd schuldig bevonden; doch aanbevolen aan de genade van het Hof wegens zijne jeugd.—De Regter zeide, dat hij, bij den tegenwoordigen toestand der gevangenissen, er niet aan zou denken den jongen naar den tronk te sturen, waar het goede dat in hem was gebed te niet zoude gaan, en waardoor hij dus een zeer slechte knaap zou worden. Gevangene moest evenwel worden gestraft, en de Regter veroordeelde hem om des namiddags in den tronk, in de tegenwoordigheid zijner ouders, 18 rottingslagen te ontvangen. —*Cobra Mous* stond beschuldigd zekere Roosje Cornelius, te Kaapstad, met een mes te hebben gestoken. De getuigenis was hoogst tegenstrijdig en de gevangene werd vrijgesproken.—*Mary Galer* stond beschuldigd £300 te hebben gestolen van Piet Cæsar, een winkelier te Papendorp.—Het bleek dat gevangene eene bloedverwante van klager's vrouw was, en dat het geld uit de kast in de slaapkamer van dezen vermist werd. Hij hield gevangene verdacht en zeide haar, dat, als zij bekende het geld te hebben gestolen, hij niet meer daarvan zou spreken. Gevangene bekende daarop, en deed dit ook in tegenwoordigheid van den diender, die werd gehaald. Meer getuigenis voor de vervolging werd ingewonnen; doch aan den anderen kant werd bewezen, dat gevangene en haar man heel armoedig leefden, en er was niets om te bewijzen wat zij met het geld had aangevangen.—Advokaat Buchanan verdedigde gevangene op bekwame wijze, en zij werd vrijgesproken.—Hiermede was de zitting afgeloopen.

BEDROG.—Gisteren werd voor den Magistraat opgebragt *Johann Oscar Claussen*, een jonge fatsoenlijk uitziende Duitscher, op de beschuldiging van bedrog.—Het bleek, volgens de beeedigde verklaring van John Edward Algar, dat deze zes weken geleden per *Teuton* alhier was aangekomen, en kennis had gemaakt met gevangene, die ook een passagier was aan boord, en dien hij in het "London Hotel," in de Langemarkstraat ontmoette. Den volgenden dag, op 10 Junij, vermiste getuige uit zijne portefeuille, die in den zak van een jas was, drie brieven van introductie gerigt aan den Eerw. Joberns, den heer Thomas Maclear en den heer James Ansdell. Volgens ontvangen informatie geloofde getuige dat deze brieven gestolen waren door gevangene, een van welke brieven werd aangeboden aan den heer Ansdell, bij wien Claussen zich had uitgegeven voor getuige. Omtrent 26 Junij vroeg Claussen den getuige om £6, welke deze hem gaf. Gevangene zeide dat hij voor getuige

Ik heb onder onze Lijdenburgers lang gearbeid, en ben met de meesten hunner wel bekend. Ik weet dat zij den oorlog NIET gezocht hebben. Zij hebben bijna alles opgeofferd voor het bewaren van den vrede, het is nu voor hen: *pompen of verdrinken*.

Ik betreur den oorlog zeer: doch die is nu, ook in het Transvaalsche, onvermijdelijk. De Kaffers, onder de toelating van het Engelsche Gouvernement, overvloedig van vuurwapenen voorzien, zijn overmoedig. Zij hebben geweren en willen schieten. *Voild tout*. KAN men verwachten dat het Transvaalsche Gouvernement met de handen over elkander zou blijven zitten, en zijne onderdanen als hazen laten doodschieten? *De oorlog is een defensieve*, niet offensieve.

Ik ben *geen vriend* van President Burgers, en blijf het betreuren dat hij ooit President in onze Republiek geworden is DOCH NU MOETEN ALLE POLITIEKE PARTIJ-SCHAPPEN ZWIJGEN, EN BEHOORT HIJ DOOR ALLE PARTIJEN KRACHTIG GESTEUND TE WORDEN IN DE REDDING DER REPUBLIEK. Slaagt men er in om Secocoeni voor goed alle politieke magt te ontnemen, om Cetchwayo tot zwijgen te brengen; om Zebedela en Mapoch en anderen securiteit te laten geven voor goed gedrag, of hen anders *eenvoudig* te onttronen (dan volbrengt men waarlijk een goed werk — een philanthropisch werk.

Een van beiden: de Republiek moet teruggegeven worden aan het barbarisme, of de Kaffers moeten leeren het *mijn* en *dijn* te eerbiedigen. En wat Secocoeni betreft, vergete men niet, dat hij de vervolger is der Christenen en der gemeente die in zijn land begon te bloeijen: dat hij de Zendelingen heeft weggedreven, en dat de straf op zijne vervolgingen niet kan uitblijven.

Het voorstel van de *Argus* om de zaak door arbitrage te beslissen komt te laat en te vroeg. *Te laat*: nu men toegelaten heeft dat de Kaffers zich zouden wapenen, en de oorlog is uitgebroken.

Te vroeg: want de Boeren hebben nog niet overwonnen. Arbitrage, (als in den Basuto-oorlog) is synoniem met: DE BOEREN DE KASTANJES UIT HET VUUR TE LATEN HALEN, VOOR —— ANDEREN.

Alle Afrikaners, alle Christenen, in Afrika in het bijzonder, behooren aan onze menschen hunne hartelijke sympathie te betuigen in den tegenwoordigen strijd. Ik vrees dat het een lange en moeijelijke strijd worden kan. De uitkomst is in 's Heeren hand.—Wij kunnen slechts hopen dat onze menschen de zege mogen behalen, en dat, als de politieke magt der Kafferkoningen gebroken is, de Kaffers gebragt mogen worden onder de heerschappij des Evangelies.

Het is onnoodig hier nogmaals bij te voegen dat ik den oorlog betreur. Wie voelt niet voor de zielen, blanken als Kaffers, die als in een oogenblik afgeneden worden en voor den Rechter gesteld? Wie betreurt niet de ellendige dood een enkelen kogel over vrouwen en kinderen gebragt? Doch nu het eenmaal zoo verre is, verzware men ten minste den last onzer Boeren niet, door hen met valsche beschuldigingen te overladen.

Als het waar is dat de Engelschen op de Goudvelden den strijd rustig blijven aanschouwen, omdat zij van de zijde der Kaffers niets te vreezen hebben, dan is hun gedrag zeer te laken. Elke *poging* om de Republiek in haren tegenwoordigen strijd te verzwakken, en tot eene Engelsche *kolonie* te maken, is landsverraderlijk. *Er was* een tijd dat wij om in zoo regering *vragen en hoopten* zoo toestand bevonden, dat eenige Regering, onverschillig welke, door velen in de Republiek met open armen zou zijn ontvangen — doch die tijd is lang voorbij. Het Engelsche Gouvernement *wilde* ons toen niet hebben — *met geld* men spotte met onzen hulpeloozen Staat, en die nu, wonende in de Republiek, in "troebel water vischen will", en óf door *passief toezien*, óf op andere wijze de bemoeijing der Engelsche Regering noodzakelijk *maken* will, is een vriend der Republiek.

Eindelijk. Onze Transvaalsche vrienden hebben *behoefte* aan sympathie — aan gemeenschappen en andere hulp, zonder hulp als "*Het Roode Kruis*" in Europa in den oorlog verleent. — Odium Theologicum — noch "Politieke" beheersching zullen te verhinderen trachten te weeren.

Intusschen blijve ik, enz

J. LION CACHET.

Het kan zijn uit hebben, in de bovengroeden der boeren in het *twee*-gevecht der Kaffers alweer in een verkeerd licht worden gesteld, bij het bovenstaande [illegible] aanhalingen te voegen uit Ds. Cachets "Vijf Jaren in Zuid Afrika;" een boek dat werd geschreven lang voordat er van den tegenwoordigen krijg met Secocoeni sprake was.

De Fransche zending in Basutoland geeft hem aanleiding op p 122 aan te merken:—

De Fransche zendelingen hebben veel te lijden gehad, en ook de Orillard moet op het *der* overwinnende Vrijstaatsche regering zijne *statie* verlaten, een politieke maatregel die [illegible] veroordeeld, maar zeer niet vreemd aan den [illegible] werk. Nog *smart* het mij, dat er toen voor een tijd een getoel van broederstrijd ontstaan is tusschen de *Fransche broeders* en ons gezonden, omdat ik in Enzeland de partij der boeren gen zou had. Het was mijne overtuiging (en het is die nog) dat de Vrijstaat tot [illegible] der verwoning bestemd [illegible] Rijk van twijfelaartijgen aard.

Een tweetal verder bevat De Cachet de boeren op pp 135—141, waar wij o.a. lezen:—

Laat mij u nu eerst iets van de boeren vertellen.

Van de "boeren" zegt gij, wat zendt gij mij daarvan medegedeeld dat ik reeds niet weet? Dat een kommers die *Hollanders*, die de kolonie verlaten hebben, omdat zij geene slaven meer *mochten* houden, die de zendelingen verwijten, de zendingstations verbranden, en de arme kaffers mishandelen. Och, ik weet er alles van!

Lieve vriend, in Afrika groeit een doornstruik dien wij "*wacht een beetje*" noemen; maar ik u aan dien doorn herinneren, voor gij een haastig oordeel over onze boeren uitspreekt! Primo, de naam "boer" is in Afrika een naam dien niemand zich behoeft te schamen. Hij beteekent landeigenaar. In Holland staat "boer" tegenover stedeling, en noemt men iemand die niet wel of vlug *gemanierd* is "boersch." — In Afrika heeft men *weinig* steden en kent men die Hollandsche onderscheiding niet. Het "boers" der [illegible] en Landsche zeden [illegible] heeft mij altijd gehinderd. Hier "Bauern" der Duitsche landen [illegible] erger. In Europa terugkomen, heb ik tot [illegible] van vreemden [illegible] een "*Knapsche* boer" verwacht, maar [illegible] soort van Neêrlandsch boerke. Ingeval een [illegible] persoon met een stuk [illegible] in den mond, een [illegible] in den eenen arm, een zweep in den anderen [illegible] in den eersten [illegible] een Kaffer, Hottentot of Boschjesman [illegible] te gissen, of hij te schieten, en [illegible] zich aan veel vlaasch zoud te doen. Van al de [illegible] zouden de emigranten dan de ergsten zijn, en [illegible] Transvaalsche [illegible] overeenkomst. Dat men in [illegible] denkt is bijna overgeloofelijk. Bespotte- [illegible] wel men overigens in Holland van Z. Afrika. In een onzer beste bladen las ik onlangs dat [illegible] van de "*Knapsche goudvelden*" drie kippen [illegible] twee waarvan hij "diamanten gevonden" [illegible] Het nu reeds bijna vergeten werk van Swart uitgevoerd, is mij geen werk over Z. Afrika in Holland uitgegeven bekend, dat den boeren in Z. Afrika ook maar eenigzins recht doet wedervaren.

Sedert [illegible] de Boeren zijn geen Hollanders.

"Neen" antwoordt gij, "en wat zegt dan Koenen in zijn geschrift."

Maar ach, wat schand bedrijft den naam van Holland,
Hoe ver is 't nakomst van der vaadren geest
Ontaard, verdwaald! De boer, de barde boer
Van 't Kaapgewest, wanneer hij onversaagd
Zijn erf bewaakt, zijn haard, zijn vee, zijn grenzen,
Zet in 't verwilderd naburen ik geen menschen.
Wat zal ik u daarop antwoorden. Koenen had beter moeten weten, en niet moeten naschrijven wat in sommige zendings- en andere berigten gevonden wordt. Zelden vindt zij onder onze Afrikaansche boeren een zuiver Hollandschen naam ...

En wat betreft hunne "wreedheden" het "uitmoorden van inlandsche stammen, Hottentotten en Kaffers," de "*hardheid*" van de Kaapsche boeren, hoe het daarmede staat. *Ik* treed niet op als verdediger van [illegible] zeeroover, en de arme kaffers mishandelen. Och, ik weet er alles van!

Intusschen blijve ik, enz

J. LION CACHET.

Het kan zijn uit hebben, en de bovengroeden der boeren in het *twee*-gevecht der Kaffers alweer in een verkeerd licht worden gesteld, bij het bovenstaande [illegible] aanhalingen te voegen uit Ds. Cachets "Vijf Jaren in Zuid Afrika;" een boek dat werd geschreven lang voordat er van den tegenwoordigen krijg met Secocoeni sprake was.

De Fransche zending in Basutoland geeft hem aanleiding op p 122 aan te merken:—

De Fransche zendelingen hebben veel te lijden gehad, en ook de Orillard moest op het *der* overwinnende Vrijstaatsche regering zijne *statie* verlaten, een politieke maatregel die [illegible] veroordeeld, maar zeer niet vreemd aan [illegible] werk. Nog *smart* het mij, dat er toen voor een tijd een getoel van broederstrijd ontstaan is tusschen de *Fransche broeders* en ons gezonden, omdat ik in Enzeland de partij der boeren gen zou had. Het was mijne overtuiging (en het is die nog) dat de Vrijstaat tot [illegible] der verwoning bestemd [illegible] Rijk van twijfelaartijgen aard.

Een tweetal verder bevat De Cachet de boeren op pp 135—141, waar wij o.a. lezen:—

Laat mij u nu eerst iets van de boeren vertellen.

Van de "boeren" zegt gij, wat zendt gij mij daarvan medegedeeld dat ik reeds niet weet? Dat een kommers die *Hollanders*, die de kolonie verlaten hebben, omdat zij geene slaven meer *mochten* houden, die de zendelingen verwijten, de zendingstations verbranden, en de arme kaffers mishandelen. Och, ik weet er alles van!

Lieve vriend, in Afrika groeit een doornstruik dien wij "*wacht een beetje*" noemen; maar ik u aan dien doorn herinneren, voor gij een haastig oordeel over onze boeren uitspreekt! Primo, de naam "boer" is in Afrika een naam dien niemand zich behoeft te schamen. Hij beteekent landeigenaar. In Holland staat "boer" tegenover stedeling, en noemt men iemand die niet wel of vlug *gemanierd* is "boersch." — In Afrika heeft men *weinig* steden en kent men die Hollandsche onderscheiding niet. Het "boers" der [illegible] en Landsche zeden [illegible] heeft mij altijd gehinderd. Hier "Bauern" der Duitsche landen [illegible] erger. In Europa terugkomen, heb ik tot [illegible] van vreemden [illegible] een "*Knapsche* boer" verwacht, maar [illegible] soort van Neêrlandsch boerke. Ingeval een [illegible] persoon met een stuk [illegible] in den mond, een [illegible] in den eenen arm, een zweep in den anderen [illegible] in den eersten [illegible] een Kaffer, Hottentot of Boschjesman [illegible] te gissen, of hij te schieten, en [illegible] zich aan veel vlaasch zoud te doen. Van al de [illegible] zouden de emigranten dan de ergsten zijn, en [illegible] Transvaalsche [illegible] overeenkomst. Dat men in [illegible] denkt is bijna overgeloofelijk. Bespotte- [illegible] wel men overigens in Holland van Z. Afrika. In een onzer beste bladen las ik onlangs dat [illegible] van de "*Knapsche goudvelden*" drie kippen [illegible] twee waarvan hij "diamanten gevonden" [illegible] Het nu reeds bijna vergeten werk van Swart uitgevoerd, is mij geen werk over Z. Afrika in Holland uitgegeven bekend, dat den boeren in Z. Afrika ook maar eenigzins recht doet wedervaren.

Sedert [illegible] de Boeren zijn geen Hollanders.

"Neen" antwoordt gij, "en wat zegt dan Koenen in zijn geschrift."

Maar ach, wat schand bedrijft den naam van Holland,
Hoe ver is 't nakomst van der vaadren geest
Ontaard, verdwaald! De boer, de barde boer
Van 't Kaapgewest, wanneer hij onversaagd
Zijn erf bewaakt, zijn haard, zijn vee, zijn grenzen,
Zet in 't verwilderd naburen ik geen menschen.
Wat zal ik u daarop antwoorden. Koenen had beter moeten weten, en niet moeten naschrijven wat in sommige zendings- en andere berigten gevonden wordt. Zelden vindt zij onder onze Afrikaansche boeren een zuiver Hollandschen naam ...

En wat betreft hunne "wreedheden" het "uitmoorden van inlandsche stammen, Hottentotten en Kaffers," de "*hardheid*" van de Kaapsche boeren, hoe het daarmede staat. *Ik* treed niet op als verdediger van [illegible] zeeroover, en de arme kaffers mishandelen. Och, ik

van het bestuur der Hollandsche Koloniale regering, doch het uitroeijen van zoovele natiën is een fictie. Nogtans die regering, bestierd en gesteund door den Hollandschen geest van het midden en het laatst der vorige eeuw, moest verantwoordelijk gesteld worden, met en benevens de mannen, die het kerkelijk bestuur in handen hadden, en het der kolonie aan goede en een genoegzaam aantal leeraren en onderwijzers lieten ontbreken, voor den tegenstand dien het zendingwerk in Afrika in het laatst der vorige en het begin dezer eeuw ondervond, en voor de laauwheid der Christenen die het met leede oogen konden aanzien dat hunne slaven heidenen bleven, of Mahomedanen werden. Het was waarlijk een zegen voor de kolonie, dat de Engelschen in 1806 voor *goed* het bestuur overnamen; dat de Kaap eene Engelsche bezitting werd, en er lijk gezorgd kon worden. De jaren 1815—1835 waren voor de kolonie allerbelangrijkst; de vrijverklaring der *slaven* en de oorlogen met de Kaffers plaatsten voor een oogenblik het bestaan der kolonie in de weegschaal, doch door de eerste werd bewezen dat *slavenarbeid* onnoodig was, en de laatsten breidden de grenzen der kolonie uit en bevestigden die. De boeren, vooral de grensbewoners, waren de lijdende partij, zoo in de oorlogen als door de vrijmaking der slaven. De Kaffers stalen hun vee, verbrandden de woningen, vernielden de hoeven, en besloot het Gouvernement eindelijk de roovers te tuchtigen, dan moesten de boeren *met* de gehuurde soldaten uittrekken: dus zelven strijden en de oorlogskosten en lasten dragen. Toen nu de slaven na de vrijmaking bij hoopen naar de steden en dorpen gingen, bleven de boeren zonder dienstboden. en daar zij *hunne* kaffers niet konden bewaken en tegelijk het land bebouwen, niet uittrekken ten oorlog en voor vrouw en kinderen zorgen konden, werd hun toestand waarlijk zorgwekkend. Zonder beleid heeft het Gouvernement de grensbewoners al de moeite en den last des oorlogs laten dragen, zonder hen de voordeele der ook door hen zoo duur gekochte overwinning te laten genieten. *Niet om slaven te kunnen houden, of om Kaffers te schieten, maar om te kunnen leven, om in vrede het land te kunnen bebouwen en het overschot der kudden te laten weiden*, begonnen omstreeks 1835 de boeren te spreken van "trekken," en "trekken" werd straks het wachtwoord door de geheele kolonie. Maar waarheen? Commissien werden uitgezonden en brachten na eenigen tijd het berigt, dat aan de andere zijde van Grootrivier, aan den voet der Kathlamba-bergen, naar de zee, een goed en vruchtbaar land lag, bijna onbewoond, goed voor vee en gezaaide, door vele waterstroomen doorsneden, en ver van de Engelschen. Dit was eene blijde tijding, en het was of men zich gelukkig gevoelde een nieuw rijk te stichten, een Christenrijk in het midden der heidenen, die op die wijze nog wel tot het Christendom konden worden gebragt. Dit denkbeeld kwam spoedig tot rijpheid, en reeds in 1836 waren velen gereed om te "trekken;" de kostbare boerenplantsen werden voor een spotprijs verkocht en alles tot den langen togt in gereedheid gebragt. Men kocht wagens, geweren, ammunitie; men huurde, waar het mogelijk was, dienstboden; men nam afscheid van vrienden en betrekkingen, die in de kolonie achterbleven, en men ging op reis, de meesten om nimmer weer naar de kolonie terug te keeren. Helaas! dat zich niet één leeraar onzer kerk opgewekt gevoelde om met hen te trekken, en dat zij zonder predikant en zonder onderwijzers, naar het vreemde land moesten heengaan. Gods Woord echter, en enkele goede boeken namen zij mede, en de ouderlingen en andere waardige mannen vervulden eenigzins de plaats der leeraren, die ontbraken. Na woeste lang door Kaffers bedreigd, door Griqua's en Bastaards bemoeijelijkt, en onder de grootste moeijelijkheden over de hooge (nu Vrijstatsche) grasvelden te zijn getrokken, kwamen zij eindelijk aan het Draken-gebergte, en het land der belofte, Natal, lag voor hunne oogen uitgebreid. Hoe zij met de zwaarbeladene wagens het Drakengebergte zijn afgekomen, schijnt een wonder, te meer, daar zij bijna geene dienstboden hadden, en van hunne grijsaards de zweep weer hadden moeten opnemen, teedere dochters het span lassen "leiden" moesten. Eindelijk waren zij in Natal en,—"toen hebben zij de Kaffers vermoord of tot slaven gemaakt en het land in bezit genomen," zeggen de berigten. Niet alzo, mijn vriend: de leiders der emigratie waren geen roovers of moordenaars; zij hebben het land op wettige wijze van Dingaan, den Zulu-Koning, verkregen.

En op p 245—248 —

De *boeren*, zegt men, hebben tegenover de Kaffers onrecht gepleegd. Dit ontken ik. Door boeren is met Kaffers niet steeds gehandeld naar de gewone eischen van regt en billijkheid: Kaffers zijn mishandeld; met Kaffers is zeer slecht gehandeld, dit is niet te ontkennen, en zoo iemand in de Transvaal daar van gezwegen heeft, ik niet); maar dat de "boeren" als *een volk*, als eene natie, verdrukkers der Kaffers geweest zijn, omken ik—daartegen protesteer ik in hunnen naam—en de later*e*, onpartijdige geschiedschrijver zal dit bewijzen. Het is bijna onmogelijk dat men in Europa de betrekking tusschen de boeren en de Kaffers recht beoordeelen kan. Zoowel eene gezonde politiek als *gewone menschenliefde*, beide niet vreemd aan de *leiders* der emigratie, aan mannen als Pieter Retief, Maritz, Karel Landman, Uys en anderen, moesten een vreedzame gedragslijn tegen over de kaffers voorschrijven. Het land dat de boeren wenschten te bewonen was nagenoeg geheel onbewoond, en wilden zij kiezen van den kafferkoning, die opwilligen zij dan ook, er aanspraak op maakte. Op hunne doorreize door wat nu de Oranje Vrijstaat is, werden de plaats der Bastaards opzijde wijzen geplaatst en bestolen; hunne dienstboden verlieten hen; kleine meisjes moesten het werk doen van groote, zwarte dienstboden. Zoo trokken zij door onbewoonde streken, langs verlaten Kafferkralen, met hier en daar hoopen doodsbeenderen, treurige trofeen der uitroeijings-oorlogen van Moselekatze, den koning der Matabelen, die lat r door de Emigranten tot zijn *plicht* gebragt werd. Eindelijk kwamen zij in Natal. Dingaan stond hun, voor de diensten aan hem bewezen, (het veroveren van verdoor Sin-Konijella gestolen) een streek lands af, en bezegelde het contract van afstand met den gruwelijken en verraderlijken moord van Retief en de zijnen, en door den moord aan Blaauwkrans. Is het wonder dat de overgebleven boeren wraak zwoeren en wraak namen? Is het niet veeleer wonder, dat zij de Kaffers niet verraasd hebben of *geheel* ten onder gebragt, waar zij dit hadden *kunnen* doen? Doch niettegenstaande al wat zij van de Kaffers geleden hadden, maakten zij Panda koning der Zulu's, en trokken zich terug binnen de grenzen van het grondgebied, dat hun oorspronkelijk was afgestaan.

De moeijelijkheden, die zij hier in den *eersten* tijd uitstonden, zijn bijna ondenkbaar. Dat zij onder al deze omstandigheden weinig opgewektheid hadden, om eene missie onder de Kaffers te beginnen, laat zich toch wel begrijpen. Men verzette niet, dat *een* geordend leeraar onzer kerk met de emigranten was medegetrokken; dat zij scholen noch schoolmeesters hadden, en van bijna alle geestelijke zorg verstoken waren, totdat de D. Lindley, de Amerikaansche zendeling, dien zij uit Moselikatze's land had len medegebragt, met toestemming zijner kerk, zich onder hen vestigde. De moord op Retief en de zijnen geschiedde, de moord der zes honderd mannen, vrouwen en kinderen aan Moordkuil en Blaauw Krans-rivier; de daardoor noodzakelijk *gemaakte* oorlog tegen Dingaan, de moeijelijkheden in Natal; zonder vaste woning, zonder dienstboden, zonder leeraars en schoolmeesters; daarna de oorlogen met de Engelschen,—dit alles was weinig geschikt om de boeren goede Evangelie-predikers onder de Kaffers te maken, of hun veel liefde voor de Kaffers in te boezemen. Hierbij komt het ontzaggelijk groot, maatschappelijk onderscheid tusschen een welbezochaafden kolonist en een armen, ruwen, naakten, onbeschaafden heiden. Laat de zendeling spreken over de klove, die den beschaafde scheidt van den *onbeschaafde*. Doch ik kom hier later op terug, *nu slechts aanmerkende*, dat men, in de quaestie tusschen de boeren en de kleurlingen, de handelingen der boeren gewoonlijk in Europa zóó zwart met krijt geteekend krijgt, dat het mij vergund zal zijn ook eens aan te toonen, wat er van den anderen kant te zeggen valt. Te meer meen ik daartoe het regt te hebben, daar ik in Afrika nimmer gezwegen heb, waar het er op aankwam de belangen der zwarten te verdedigen, en daar ik langer dan de meeste Europeesche schrijvers onder de boeren, onder hen verkeerd heb.

Als meer bijzonder van toepassing op Secocoeni maken wij plaats voor de volgende aanhalingen:—

De grote Basutho, Theodor Holmeyer, denkt

haar ontstaan aan de vervolgzucht van het Kafferhoofd Sekukuni. Het Berlijnsch zendinggenootschap heeft met zegen onder de Kaffers (Basuto's) in en ten N. Oosten der Republiek gearbeid. De zendelingen maken een vrij sterk korps uit van wakkere, kundige evangeliedienaars, die, wat verstandigen en volhardenden evangeliearbeid aangaat, voor geen andere zendelingen behoeven uit den weg te gaan.

Ook bij Sekukuni, een vrij magtig opperhoofd niet ver van Lijdenburg wonende, waren zendelingen geplaatst, en het scheen of de prediking des Woords met grooten zegen bekroond werd. Niet weinige heidenen werden bekeerd en door den doop in de gemeente des Heeren opgenomen.

Sekukuni scheen in den eersten tijd het werk ongemoeid te zullen laten, doch toen er ook in zijn eigen kring bekeeringen geschiedden en het heim bleek (of bij zich inbeeldde) dat de gedoopten hem minder eerbied bewezen dan de heidenen, begon hij de Christenen te vervolgen en dwong hen, wilden zij hun leven redden, met verlies van bijna al hun vee, het land te ontvluchten.

Ook de zendelingen moesten wijken: Nachtigall vloot naar Lijdenburg, en Merensky kocht eene boerenplaats, (de tegenwoordige statie Botsabelo) waar hij zich met zijn Kaffers nederzette. Gastvrij werden de vlugtelingen door de Boeren, vooral ook door ds. van Heijningen, ontvangen. Waren de Boeren werkelijk zulke tegenstanders van het Zendingwerk geweest als zij zoo wel gedacht worden, dan hadden de Berlijner zendelingen de gansche zending moeten opgeven. Ten minste *toen* hebben onze menschen het Zendingwerk gesteund.....

Merensky is groot opperhoofd der geheele statie, doch *Johannes*, een gedoopte Kaffer en broeder van Sekukuni, (in naam ten minste) kapitein der Basuto's.

Dat de verwikkelingen met *Secocoeni* gedeeltelijk althans te wijten zijn aan een steunen der zendelingen door de boeren, vernemen wij uit de volgende woorden:

Terwijl het uitvoerbaar klaar gemaakt wordt, zal ik u iets mededeelen omtrent het zendingwerk van den heer Nachtigall op Lijdenburg. Gij herinnert u dat hij met Merensky uit Sekukuni's land vlugten moest en dat hij zich met vergunning der autoriteit te Lijdenburg nederzette.

Hij heeft zijne kleine gemeente rondom zich verzameld en kan zijn werk nu in rust en vrede voortzetten. Hoe rijmt dit met de berigten in Europa gangbaar aangaande den haat der boeren tegen alle zendingwerk? In waarheid, hadden de boeren in deze streken den vluchtenden Kaffers geen plaats gegund, dan zouden zij eenen duurzamen vrede met Sekukuni hebben kunnen koopen, doch het zendingwerk der Berlijnsche zendingen had gestaakt moeten worden. *Dit* erkennen men ten minste.

Wie zoovele Kafferkralen verwoestte, ook dit vertelt Ds Cachet ons:—

Den volgenden dag vroeg zetten wij de reize voort, door Elandspruit en over eene steile klijhoogte, langs een steenstroomend riviertje, en straks weer klimmen, klimmen wij, totdat wij na een trek van ongeveer drie uren ons op een hoogen berg bevinden, vanwaar wij een ruimen blik vooruit en achteruit kunnen slaan; ter regter- en linkerzijde verhinderen de bergen, die hooger zijn dan die waarop wij ons bevinden, het uitzigt. Met weemoed werpen wij een blik op den pas afgelegden weg, die daar tusschen honderden verlatene Kafferkralen loopt, vroeger bewoond door duizenden Kaffers, nu zoo stil en ledig. De vooroudders van Sekukuni hebben hier gewoond, totdat Chaka, de Napoleon der Kaffer-wereld, de Basuto's deels heeft uitgeroeid, deels verdreven. De Kaffers in deze streken zijn niet door de blanken uitgeroeid, maar hebben elkander vernield, en het is ontegensprekelijk waar, dat het leven van een Kaffer nooit veilig geweest is dan sedert de komst der boeren in het land. Zij stemt tot treurigheid, die gedachte, dat de millioenen, die hier geleefd hebben, nooit van Jezus hoorden: dat in de schrikkelijke uren, als de vijand, door de duisternis des nachts begunstigd, zich op die *kralen* daar voor ons en om ons heenen *wierp*, mannen, vrouwen en kinderen door de moordende assegaaistraffen, of het hoofd door een slag met de strijdbijl gekloofd, half zieltogend onder de in brand gestoken hutten verstikten, of de klippen daar met hun bloed verfden en langzaam aan hunne wonden stierven, zonder iets te weten van het bloed dat van alle zonden reinigt, van het Lam Gods, aan 't kruis gestorven, opdat ook Kaffers behouden worden zouden.

VRIJSTAAT.

Aan de *Express* van 13 dezer ontleenen wij het volgende:—

DE HEER ALBERTUS P. DE VILLIERS is toegelaten als gezworen transiteur in de Engelsche en Hollandsche talen.

VERMINDERING VAN BLUEBACKS.—Op 27 Junij H. werden weer voor £3,000 bluebacks verbrand.

HET RANDGAANG GEREGTSHOF TE PHILIPPOLIS sloot zijne zitting op 30 Junij, na 11 dagen gezeten te hebben. De Hottentot, die van moord beschuldigd stond, werd schuldig bevonden en ter dood veroordeeld.

DE ESSEN.—Wij vernemen dat de Gebroeders Barnett, junr, was in ons kantoor en deelde ons mede, dat de daadzaak, dat arsenicum in het stroo was, slechts eene veronderstelling is. Het stroo waarmede goederen gepakt waren, was hem welwillend door een koopman gegeven. Daar hij op een ander spoor is, en publiciteit het uitvinden zou belemmeren, zullen wij voor 't oogenblik deze zaak daarlaten.

HET PLANTEN VAN BOOMEN.—Het rapport van de commissie voor het planten van boomen is ter algemeene informatie in de *Gouvernements Courant* gepubliceerd. Men wenscht zaad uit Europa en Amerika te laten komen om een wedstrijd te hebben tusschen de landbouwers, voor prijzen van £40, £30, £20, en £10, voor den eersten prijs moeten ten minste 1,000, voor den tweeden 700, voor den derden 500, voor den laatsten 300 bomen ten minste geplant en aan het groeijen zijn. Vrucht- en wilgebomen zijn uitgezonderd.

De J. W. Louw heeft van zijnen kerkraad verlof gekregen om een uitstapje naar Europa te doen. ZEerw. denkt tien maanden weg te blijven.

DS. KEEL, thans op de Diamantvelden, heeft een beroep ontvangen van de gemeente te Ficksburg, in het district Ladybrand, en van de gemeente te Heilbron, in het district Kroonstad.

HET GREY COLLEGE.—Deze inrigting neemt zoowel in aantal leerlingen als in gehalte toe. Het aantal leerlingen bedraagt op het oogenblik 82. Drie onderwijzers zijn in het College werkzaam, buiten een tijdelijke hulponderwijzer en twee kweekelingen. De curatoren zijn verplicht geweest, wegens het toenemen van het aantal kostscholieren, eene andere schoolkamer aan te bouwen, die zeer *fraai* en luchtig is, en zeer geschikt voor het doel. Zij moeten nog andere kamers aan het woonhuis aanbouwen, om ruimte te maken voor meer kostgangers, alsmede voor de verpleging van zieke kinderen. Daarenboven gevoelden zij zich genoodzaakt een anderen onderwijzer te benoemen voor de lagere afdeeling, die te veel kinderen en te veel klassen bevat om door één onderwijzer behoorlijk bestierd te worden. Bij deze benoeming werd in aanmerking genomen dat, volgens de laatste jaar hunner opleiding in het Grey College moeten doorbrengen: en daarom werd een onderwijzer gekozen, die in Europa twee jaren voor het beroep van onderwijzer is opgeleid, en dus in staat zal zijn de kweekelingen op de meest voldoende wijze te vormen. Met het aanstellen van den vierden onderwijzer zal het verschil der lonen, welke

---

TRANSVAAL.

DE OORLOG.

De couranten per post van gisteren ontvangen houden geene latere berigten in dan die welke wij reeds voorleden week per telegraaf ontvingen

Omtrent den bepoeferden moord op Umtonga meldt een correspondent aan de *Volksstem* het volgende:—

M. W. Stroom, 1 Julij.

Ik zend u eenige korte *plaatselijke* ber gten van hier. Vrijdag *morgen* waren wij grootelijks verwonderd te vernemen dat er gedurende den vorigen nacht door twee van Ketchwayo's volk eene poging gedaan was om Umtonga te vermoorden, die in het dorpsveld woont. De feiten zijn ongeveer als volgt:—

Het Zulu-opperhoofd had namelijk twee man gezonden om te spioneren waar Umtonga woonde—een hunner was genomen uit Ketchwayos kraal, de ander was van Ubelnes kaffers. Zij ontdeden vrij wel alle opmerking van de grenzen af tot bij dit dorp. Op de plaats van den heer Holland, nabij het dorp gekomen, gaf een der paarden op, waarop zij dood bedaard een paard van dien hier inpalmden en het blauwe paard daar lieten. Een varsch paard hebbende reden zij regt uit naar Umtongas kraal, waar zij sluikende bij de hut van Umtonga bespied werden. Er volgde eene worsteling, gedurende welke een paar schoten werd afgevuurd—zijnde die beide kerels met geweren gewapend—de uitslag waarvan was dat één gevangen genomen werd en thans in den stadstronk opgesloten zit. Zijne verklaring is dat hij door het Zulu-opperhoofd gezonden werd om te verspieden waar Umtonga woonde—in het dorp of niet—daar bij Umtonga wilde pakken waar deze ook zich bevond.

De vraag is nu, hoe lang zal de Regering zulke daden toelaten? Indien aan gewapende spionnen en vijanden vergund wordt om in het land rond te rijden, zal het binnen kort *aangenaam noch veilig* wezen om op de grensdistrikten te wonen. Ik hoop toch dat de Regering naar deze zaken zien en eens voor goed een einde *maken* zal aan de grensgeschillen tusschen ons en de Zulus.

Geen tijd meer. Aanstaande week hoop ik u meer bijzonderheden te geven.

Van Lijdenburg schrijft men op 27 Junij aan de *Advocate*:

"Al de plannen door den President tot onze bewegingen beraamd zijn onuitvoerbaar gemaakt, daar de Amazwazies niet gekomen zijn. Wij zouden Johannes aanvallen op den 21sten, doch, alhoewel de Amazwasies op den 21sten hier hadden moeten zijn, zijn zij nog niet opgedaagd.—Cornelis Gerhardus Oetzee, veldkornet van Krokodilrivier, is gekozen als Kommandant en werd ingezworen bij eene bijzondere godsdienstoefening door den Eerw. heer J. G. Kriel in de Ned. Gereformeerde kerk gehouden.—Ik vernem dat de plannen, voor de andere krijgsmagt ook in dingen zijn gevallen, door dat de Amazwasies niet zijn aangekomen, daar wij ons op den 28sten met Kommandant General Pretorius vereenigen zouden, en Secocoeni's sterkte zou heden (27) worden aangevallen.—De Kaffers slijn zeer onverdagt; omtrent 150 stuks hoornvee werden op Zaturdag, 24 dezer, te Krugerspost gestolen; veldkornet de Villiers ligt gewond; het paard van zijn zoon werd door den nek geschoten; *en eenige andere* paarden kregen kogels in de pooten. Twee wagens van James & Co., op weg naar Krugerspost, die aan deze zijde van *Spekbo*-rivier (omtrent een uur van hier) waren uitgespannen, werden door de Kaffers aangevallen: op drijvers en leiders werd geschoten, doch zij ontkwamen; al de ossen werden gestolen; een Kommandant met 50 manschappen achtervolgde hen, maar zij kregen het vee niet terug, daar de Kaffers in de bergen waren en hunne geweren goed bezig hielden.—Gisteren kwam hier eene expresse aan met het bericht dat omtrent 400 stuks hoornvee in de nabijheid van Krokodilrivier waren gestolen. Al weder waren onze burgers, die dadelijk uitringen om de Kaffers in te halen, onvoorspoedig, alhoewel zij hun best deden. Het is zeer ontmoedigend, maar ik verwacht stellig van meer verliezen aan vee te hooren. De gebouwen op de plaats van Prinsloo, tusschen deze plaats en Krugerspost, werden door de Kaffers afgebrand.

"Wij hebben de lagers van Krugerspost, Krokodilrivier en Lijdenburg te beschermen, dus kunnen wij van hier niet heel veel manschappen zenden. Wij hebben om die reden voor de velddienst, behalve van het veldkornetschap Komatie, slechts 120 man gekommandeerd; veronderstel dat wanneer de afdeeling van het veldkornetschap Komatie arriveert wij 200 man sterk zijn, vrijwilligers bijgerekend; dan is het nog te betwijfelen of wij er in slaren Johannes met dit getal uit te krijgen, tenzij wij de Amazwasies hebben om ons te helpen, daar Johannes deel voorzien is.—Men denkt dat de personen die gelast werden met de Amazwasies te onderhandelen, niet veel aandacht daaraan gewend hebben, daar wij weten dat de Amazwasies verlangend zijn met Secocoeni te vechten en hadden zij behoorlijke orders ontvangen, zouden zij, naar men denkt, niet gefaald hebben in tijd hier te zijn.—Ik hoop dat wij spoedig een kans zullen hebben de schurken te verminken, die ons thans zoo veel moeite geven; ondertusschen spijt het ons dat zij nu zoo wel slagen in hunne pogingen tot het stelen van hoornvee, daar dit hen, ongetwijfeld, met moed bezielen zal, en bestaat er ook geen twijfel, dat hun welslagen grooten invloed heeft op onze burgers.—De post naar de Goudvelden werd met een gewapend geleide uitgezonden. De weg tusschen hier en Pelgrimsrust kan niet in dezen tijd als veilig beschouwd worden, en, ten zij het kommando naar dezen kant komt of de Amazwasies aankomen, zoo dat wij zonder dit distrikt verwoest.—De heer Twycross, inspekteur der verschillende takken van de Kaapsche Handelsbank, die met den post van Donderdag hier aankwam, gaat over Natal naar Kaapstad terug, zonder naar Pelgrimsrust te gaan, daar hij het gevaar te groot acht."

Het volgende komt van den correspondent bij dat gedeelte van het leger waarbij det Potchefstroomsche manschappen zich bevinden:—

Onder Bothasberg, 26 Junij, 1876.

Wij zijn omtrent 20 mijlen van Middelburg en omtrent 6 mijlen van Mapoch; dus ziet gij dat wij nog *gestadig* voortgaan. Er schijnt nog twijfel te bestaan omtrent de hulp van Mapoch. De laatste boodschappen van hem ontvangen zijn: ten eerste, dat hij gewillig was de vereischte 400 man te zenden, onder voorwaarde dat F. Joubert (een veldkornet uit het distrikt Middelburg) met acht blanken hen onder zijn toezigt zoude nemen. Later zegt hij, naar gemeld wordt, dat hij slechts een paar honderd lange lieden kon zenden om te vechten—*alleen voor één of twee dagen*.

Wij worden elken avond op de wacht gezet, en ieder man moet om den *anderen

GECOMPILEERDE LOVEREN.

VOOR

JULIJ, 1876.

Raadsel No. 99.

Een ieder is op mij gesteld;
Voegt gij bij mijnen naam B,
Een dier vindt gij alsdan vermeld;
Zet gij daarvoor kort af een P,
Dan noem ik u een lekkere vrucht:
Gaat gij zoo voort met letter T,
Verspreid ik eene zure lucht;
De letter V —— niet te vergeten,
Doet u een damesiernad weten.

Ingezonden door Sammy.

Logogryph No. 99.

Mijn geheel bestaat uit 24 letters, en is de volledige naam van een onzer magistraten.
22, 23, 24, 19, 11, 12. Eene onpleizierige gewaarwording.
1, 2, 9, 20, 21. Eene natie in vroegere jaren weinig geacht.
3, 4, 14, 5. Een vogel.
7, 16, 2, 12. Onpleizierig in de huizen.
17, 8, 20, 10. Een viervoetig dier.
15. Een der eerste letters van het alphabet.
18. Een der laatste van dito.
18, 14, 21. Beekende naam.
6, 4. Een muzieknoot.

D. B. M.

Een kunstenaar in 't kleine.

In het jaar 1600 verliet Leo Pronner, een Protestantsch vlugteling, het land Oostenrijk, en nam de wijk naar Neurenberg, waar hij een postje bij het tuighuis kreeg. Het schijnt wel, dat dit hem veel vrijen tijd toeliet, daar hij zich in 't vervolg tot in zijnen hoogen ouderdom op het vervaardigen van allerlei voorwerpen uit ivoor, hout, zilver en goud toelegde, die zoo nietig klein waren, dat zij ieders bewondering wekten en door de rariteiten-liefhebbers begeerig gezocht en hoog betaald werden. Zoo vervaardigde hij o.a. een pennemes met een vier duim lang en slechts een kwart duim breed vierkant heft, dat hol was, en waarvan men de deksels open en toe kon schuiven.—Het eene deksel had op de buitenzij het opschrift "Aan den doorluchtigsten hoogeboren vorst en heer Ferdinand, Aartshertog van Oostenrijk, Hertog van Burgundie, 1606;" van binnen was het met uiterst fijn perkament overtrokken en hierop de geheele kalender van 1600 geschreven. Op het andere deksel las men van de buitenzijde:" Ueber Tausend Stück hierin;" (Over de duizend stuks hierin;) de binnenzijde was ingelijkts met perkament bekleed en hierop, in lijstjes van fraaie arabesken, in een-en-twintig verschillende talen een spreuk uit de psalmen, het Onze Vader en de woorden der geloofsbelijdenis geschreven. De holte van het heft bevatte dertien ivoren kistjes, en deze tezamen om de 1500 uit hout, ivoor en metaal vervaardigde voorwerpen. Alle bedenkelijke gereedschappen en werktuigen voor huis, kombuis, kelder, tuin, akker, voor oorlog en vrede, voor alle mogelijke kunsten en handwerken, lagen daar onder elkaar in trouwe nabootsing. Als bijzonder opmerkelijk worden vermeld: eene ijzeren cassette, ter grootte van een speldeknop, de honderd goudstukjes bevatte, elk met een F. geteekend; één kleine, uit een stuk gesneden ivoren ketting van acht schakels, die een span lang en dunner was dan een menschenhaar. Nog was in het heft, om de overgebleven ruimte aan te vullen, een keresteen van de kleinste soort, wiens holte tot berging van twee dozijn tinnen bordjes, een dozijn lepeltjes, en een dozijn stalen mesjes met houten heftjes diende.

Op welke wijze de kunstenaar die dingen klaar heeft gekregen, wordt niet vermeld, maar wel wordt nog van een kunstig instrumentje gewaagd, dat hij had uitgevonden, om een menschenhaar in acht streepjes te kloven. Men kan moeijelijk begrijpen, hoe een mensch ooit zulke dolle kunststukjes in zijne harsens heeft kunnen krijgen.

Vaarwel!

Twee sylben vormen heel het woord!
En heeveel vreugd of bitter lijden
Brengt 't dikwerf in het leven voort,
In ieder oord, op alle tijden.
Het kenmerk aller lotsbestel;
De toon, waarin men 't uit mag spreken,
Is van 't gemoed het juiste teeken,
Geluk of leed ligt in 't "*vaarwel*."

"Mijnheer!—betaal mij thans mijn geld,
Geen uitstel kan ik langer dulden,
Hoe dikmaals werd ik uitgesteld?
Gij leeft alleen van borg en schulden!"
"Ik hoorde 't aan je luid gebel!
Ik kan *waarempel* niet betalen!"
"Dan zal ik het met *kosten* halen!"
"Mijn kamer uit!"—"heel goed! (*Wordend*) vaarwel."

"Nou, buurvrouw, ik moet heen, vaarwel!
Roept 't oude wijfje, druk aan 't praten;
"Ik ook vaarwel!"—"De tijd vliegt snel!"
"Kom koffie drinken!" "ik zal 't niet laten."
"Nog 'n snuifje?—"Ja" 't Is buiten tel,
Ge weet, me dochter?—"Ja, je Trijntje?"
"Juist—de andere maand alweêr een kleintje!"
"Drie kleintjes!" (*hartelijk lagchende.*)
"Nou dan, Jans! vaarwel!"

Een jonge man ontmoet een vriend
Dien hij sinds weken niet mogt spreken;
Dat hij veel geld door werken wint,
Is hem al sedert lang gebleken.
De jonge man zit in de kuel;
"*Bonjour*, leen me even twintig gulden,
'k Heb in 't hotel een beetje schulden,
Ik zal....." (Haastig) "Bonjour mijn vriend,
[Vaarwel]!"

Een jonkman met een hart vol min,
Staat 's avonds in de kou te wachten,
Daar boven woont zijn engelin,
Hij droomt van haar steeds tal van nachten.
Hij trekt al zachtkens aan de bel,
En roept: "Pat, pat." Het raam gaat open,
Hij voelt een stortvloed langs zich loopen
En rilt, slijknat.....(*bibberend*) *verflakt*,
[*Vaarwel*."]

De schildwacht schuilt aan d' ouden muur
Des kerkers; wind en regen huilen,
Hij zou het nachthuis en het uur
Zoo gaarne met zijn post verruilen.
Daar komt, behoedzaam, zacht, maar snel,
Een grauwdief naar beneden glijden;
De schelm wist ras zich te bevrijden;
Hij vlugt, kijkt om en roept: (*grootende*)
"*Vaarwel*."

Gekluisterd aan het ledekant
Ligt daar een vader stervend neder;
Vrouw, kinderen en bloedverwant
Staan allen daar en weenen. Teeder
Smikt hij: "Daar ik mijn uren tel
En hooger wil mij roept tot schreiden;
Vaarwel, mijn gal, mijn kroost! mijn lijden
(*Snikkend*) Voleindt!...Vaart allen wel!..
[Vaart .. wel!"]

Zóó brengt dit woordje hier en daar
Zijn vreugd of smart in 't wereldleven;
Ook de echt, met zorgen en bezwaar,
Kan vaak "*vaarwel*" voor *welkom*! geven.
Maar 't is, geloof ik, nu al wel,
Ik breng u mijn "Vaarwel" voor heden,
"Het ga u goed, "dan ben 'k te vreden,
Dus waarde lezers, *vaart steeds wel*!

Een waarheid als leugen.

Onlangs had een komiek voorval plaats in een zitting van het hof van assises in Wales. Een man, Peyton genaamd, stond voor het hof teregt, onder verdenking van eene zware misdaad te hebben gepleegd. Door den regter ondervraagd, bekende hij al zeer spoedig en riep de genade van het hof in. De jury verwijderde zich, kwam echter spoedig terug, en de uitspraak luidde, tot groote verbazing van het hof en het publiek: "niet schuldig."

"Maar, heeren gezworenen," zeide de regter, "hebt gij dan niet gehoord, dat de beschuldigde zelf zijne misdaad bekent?"

"Zeker, mylord, sprak de voorman der jury, "maar wij kennen Peyton van zijne jeugd af, hij is de grootste leugenaar in het kerspel, en heeft ons nu zeker weêr eene gave leugen op de mouw gespeld."

Elegie aan een Vader.

De drie doehters van een hoogst musikalen vader, die bovenal zeer met Mozart's *Toeverfluit* was ingenomen, verrasten hem op zekeren morgen, toen hij verjaarde, met het terzet uit die opera:

"*Sterf door ons, gij monster.*"

De man was verrukt.

Goede Klanten.

Twee dandy's hadden het over de volmaaktheid van hun toilet. "Mijn kleêrmaker heeft zijne doehter een uitzet gegeven, alleen van het geld, dat hij aan mij verdiend heeft," zeide de een.

"De mijne heeft drie huizen gebouwd, allen van het geld, dat ik hem schuldig ben," sprak de andere met zelfvoldoening.

Treurig Snaldicht.

Hij zag haar rozeam .....
En werd in 't hart gew .....
Zij was zoo hemelsch bl .....
En als haar fraaie m .....
Somtijds zoo vriend'lijk st..... } ond.
Dan zag hij vrolijk r.....
Van ziek werd hij gez.....
Van af dees' st.....
Sloot zij 't verb..... }

Toch was haar oog eens n.....
Hij zag toen 's avonds, d.....
Zij aan het venster z.....
Vermoeid en afgem .....
Hij wist volstrekt niet w..... } at.
Haar oog zoo dof en m.....
Zag in het zilte n.....
Maar ik weet wel d.....
Hij ook zoo z.....

Zoo zat zij meer en m.....
In stil gepeins daar n .....
Zoo zat zij keer op k .....
Vol leed en hartes .....
Wat schort haar nu toch w. } eer.
Zoo dacht hij menig k ....
Mint zij mij dan niet m...
Dan zag zijs .....
Verdrietig n.....

Hij vond dat vreeselijk n .....
Neoit worden wij een p....
Dacht hij en zuchtte zw. .
Zij doet zoo gruwzaam r ..
Doch steeds dacht hij aan h } aar.
En riep verdrietig m.....
'k Wil sterven graag voor h
Mits eene b .....
Draag mij en h .....

Hij was op haar verz ....
Doch ijdelijk was zijn l.....
Want zij had hem bedot .
En dreef met hem den sp } ot.

Ja zij bedroog hem t.....
Hij 't markte.—In een gr .....
Als heremiet—wat l.....
Bleef hij daar t .....
Hij was kap .....
O tempora! O mores! .....

Wat is minderjarig?

Schulden maken, en die door papa laten betalen.

Wat is meerderjarig?

Schulden maken en die self, of in 't geheel niet betalen.

Grondige definitie.

Meester: Het zout, kinderen, is eene zeer nuttige zaak die het eten bederft, als het er niet in wordt gedaan.

Een mensch naar omstandigheden.

"Wel mag je het bekomen!" zeide een jongeling tot zijn ouden oom, meenende dat de waardige man geniest had.

"Domme kerel, 'k nies niet; het is mijn oude hoest weêr," antwoordde de man knorrig.

"Nu dan mag je het niet goed bekomen, lieve oom."

Gerookt Drakenstein, 1 Junij 1876.

COMPILATOR H.

Vivat Regina!

De Zending over de Vaal.

Aan de *Little Light of Basutoland* ontleenen wij het volgende:—

"Onze lezers zullen zich herinneren dat in het jaar 1873 twee zendelingen uit Basutoland een reis deden in het Noord-Oosten der Transvaal, ten einde nieuwe velden te zoeken voor het zendingswerk. Men vond de deur van het land der Bapeli, die thans oorlog voeren met de Republiek, gesloten. Doch een veel belovend arbeidsveld werd geopend in de Spelonken, en kort daarna begaven twee Zwitsersche zendelingen, uitgezonden door de Vrije Kerk in het kanton de Vaud, in Zwitserland, zich derwaarts, met mondeling verlof van den toenmaligen waarnemenden President, den heer Joubert. Bij de terugkomst van deze navorschers zonden zij eerst eene memorie in bij de Regering te Pretoria, om verlof vragende om het zendingswerk te beginnen binnen de grenzen van den staat. Het schriftelijke officiele antwoord was, dat, dewijl er een verstandhouding was tusschen de Regering en de reeds in de Republiek arbeidende zendinggenootschappen, het onmogelijk was dit verzoek in te willigen. Dit antwoord was geteekend door den Gouvernementssecretaris Swart en gedagteekend 21 October 1873. In antwoord op een tweeden brief waarin de Regering werd verzocht de zaak nogmaals te overwegen, werd verklaard dat der Franesche zending niet zou worden veroorloofd te arbeiden in het gebied der Republiek.—Welke bovengemelde verstandhouding ook moge zijn, allen die dit lesen mogen zich verwonderen, en teregt vragen, hoe zulk eene menigte van inlanders, als in de Transvaal woont, ooit kan worden geevangeliseerd door de twee zendinggenootschappen die aldaar arbeiden, namelijk het Berlijnsche en het Hermannsburgsche. De zendelingen zelven wijzen zulk een zware verantwoordelijkheid van de hand. Wel is waar heeft de Ned. Ger. Kerk sedert dien tijd eene zending aldaar begonnen; doch haar arbeidsveld is nog zeer beperkt.—Doch de Kerk van Christus in Basutoland kon niet stilstaan en hare armen over elkander vouwen, of wachten op de welwillendheid der Regering. Een nieuw veld moest worden gezocht, niet alleen om het bevel van Christus uit te voeren "om het Evangelie te prediken aan alle kreaturen," maar ook om de liefde en de kracht des volks te ontwikkelen. Want, voorwaar, eene Kerk zonder een werk buiten haar kan slechts als dood worden beschouwd. Met het oog hierop, werd een Mosuto-Katechist uitgezonden om eenige stammen aan gene zijde der Republiek te bezoeken, en hij vond een veelbelovend arbeidsveld onder de Banyai. Afgaande op zijn berigt besloten de Basuto-kerken eene zending te vestigen in dat gedeelte van Afrika. Eerst achtte men het beter alleenlijk inlandsche katechisten te zenden; en derhalve werd aanzoek gedaan bij de Regeringen van den Oranje Vrijstaat en de Z.A. Republiek om verlof om te mogen reizen door de beide Republieken, met alles wat noodig was voor zulk eene lange en gevaarlijke reis en voor eene soodanige zending. De Regering van den Oranje Vrijstaat gaf dadelijk het vereischte verlof, en verzocht den tijd van het vertrek van het zendinggezelschap te mogen weten, het getal mannen en vrouwen, alsook de hoeveelheid buskruid en geweren. De Regering der Transvaal weigerde kortaf, dit besluit grondende op het bovengemelde. Wij waren verpligt eene speciale conferentie te houden over de zaak, en besloten twee van een Europeschen zendeling te sturen met onze Katechisten. Onze lezers weten reeds wat is gebeurd; hoe de Eerw. Dieterlen een borgtogt van £300 moest vinden, en zijne medgezellen werden gevangen gezet. De heer Dieterlen vroeg om een officieël dokument, dat hij kon toonen aan hen die hem zonden. Het luidt als volgt:—

Kantoor van den Staatspresident,
Pretoria, 16 Mei, 1876.

Geachte heer,—Ik heb in last van den Edel Achtbaren Uitvoerenden Raad u te verzoeken te zorgen dat de bepalingen der Regering stipt worden nagekomen, en in het bijzonder dat den heer Dieterlen en zijnen gekleurden bedienden, die hier zijn gekomen zonder eenigen pas, niet zal worden veroorloofd verder te reizen; maar gij hebt te zorgen dat zij dadelijk en direkt terugkeeren over de grenzen der Z. A. Republiek, naar de plaats van waar zij zijn gekomen; omdat zij zich hebben schuldig gemaakt aan den invoer van een groot aantal geweren en ammunitie en koopwaren, zonder de door de wet voorgeschreyene invoerregten te betalen, en dat zij bovendien het gebied der Z. A. Republiek zijn binnengekomen in strijd met den wil der Regering, die, wegens den onrustigen toestand des lands, hun had geweigerd te passeren, waarom zij hadden verzocht.

Ik heb te eer te zijn,
De Waarn. Staatsprokureur,
(Get.) SWART.

Den Landdrost van Pretoria.

Eerwaarde Heer,—Volgens ingesloten kopij van een brief van ZEd. den Staatsprokureur, heb ik in last u te verzoeken uwe reis niet voort te zetten, maar terug te keeren over de grenzen der Republiek naar de plaats van waar gij kwaamt.

Ik heb de eer te zijn,
Uw Dienstw. Dienaar,
(Get.) W. SKINNER, Landdrost.

Eerw. H. Dieterlen.

De *Express* voegt hieraan het volgende toe:—

Tot dus verre is alles geheel billijk, en wij zien niet dat hetzij de zendelingen of de Transvaalsche Regeringsambtenaren zijn te laken wegens de verschillende gedragslijnen die zij respektievelijk verkozen te volgen. Als de zendelingen wenschen martelaren te zijn, is dat eene zaak die zij zelven mogen overwegen; en als de Transvaalsche Republiek bezwaar heeft tegen het vervoer van geweren en ammunitie door Evangelisatie-gezelschappen, en van "iets om te handelen," naar inlandsche stammen aan gene zijde der Z. A. Republiek, door de Transvaal heen, heeft zij eveneens volkomen regt zulks te doen. De zendelingen wisten te voren wat zij konden verwachten; desniettemin gingen zij uit op hunne Evangelisatie-reis, vertrouwende op hun goed geluk; zij objecteerden tegen het betalen aan den Keizer van wat des Keizers is, en de Keizer handhaafde zijn gezag op de manier des Keizers. Voor soo ver, derhalve, laken wij niemand, en wij gaan zelfs zoo ver dat wij sympathiseren met de zendelingen, ofschoon en omdat de wet duidelijk tegen hen is; doch verder kunnen wij niet met hen medegaan. Wij houden het voor bepaald onbillijk dat de zendelingen zich beklagen over eene behandeling die zij te voren wisten te zullen ontmoeten, wanneer zij op eene speciale Conferentie besloten het gezag der Transvaalsche Regering te tarten; en wij objecteren uitdrukkelijk tegen de redenering van de *Little Light*.

Het blijkt dat de Eerw. Dieterlen tien manschappen in een wagen bij zich had, alsmede 10 geweren, 50 lb. buskruid, en eene kist patronen voor 's eerwaarden heers geweer.

CORRESPONDENTIE.

[WIJ STELLEN ONS NIET VERANTWOORDELIJK VOOR DE GEVOELENS ONZER CORRESPONDENTEN.—RED.]

AAN "EEN VRIEND" VAN HET PAARLSCHE GYMNASIUM.

Mijnheer!

Wees moedig genoeg het volgende ter harte te nemen!

1. Gij noemt u zelven "*een Vriend*." Wel, er zijn vele soorten van vrienden, gelijk o.a. uit uw schrijven blijkt. 't Paarlsche Gymnasium heeft dit trouwens ook reeds vroeger ondervonden en ondervindt het dagelijks, dat een eerlijke vijand beter is dan een valsche vriend.

2. Gij beschuldigt ons van "gedurig zeggen wat niet waar is." Gelukkig dat gij deze *bewering* niet *bewijzen* kunt. Wij zijn al aan zulke *onbewezen* beschuldigingen gewoon, en denken gewoonlijk daarbij aan Mat. 5: 11, "Zalig zijt gij, als u de menschen smaden en vervolgen en liegende alle kwaad tegen u spreken om mijnent wil."

3. Uw eerste punt. "Gij spreekt gedurig van Gouvernementsscholen. Er zijn geene Gouvernementsscholen meer." Ook uwe partij sprak altijd eveneens van Gouvernementscholen. Maar nu komt het in uw kraam te pas eene uitvlucht te zoeken in de bewering:—Wij hebben geene Gouvernementsscholen meer, maar *Volksscholen*. Uwe verandering van *naam* doet niets aan de *daad*, en is slechts eene verdere ontaluijering van uwe rigting.

Wat staat lager van die beiden? De *Volksschool* natuurlijk; want het Gouvernement staat nog hooger dan het volk, en moet het volk besturen. Zie redenering van uwen vriend "P. S." De Volksschool is slechts de uiterste ontwikkeling van het revolutionair beginsel dat sich reeds in de Gouvernementsschool openbaarde. Laodicea ("volksgericht," Op 3:14—22), de Kerk van onze dagen, pleit heel natuurlijk voor de *Volksschool*: 't is hetzelfde beginsel: "De stem des *volks* de stem Gods!" Het was juist *het volk*, en wel onder aanblazing van hunne *geestelijke leiders* (?), dat riep: "Weg met hem. Kruis hem!"

4. Uw tweede punt. Wat kleingeestige drogrede! Gij zegt: "het uur voor Godsdienstonderwijs behoort tot de schooluren." Dat haalt gij uit sektie 6 der schedule, en wel uit het woordje: "*niet minder*." Aardig gevonden! Maar, helaas! uwe echt middeleeuwsche spitsvindigheid vervalt zoodra men sektie 7 daarbij leest, waar van dat uur uitdrukkelijk gesproken wordt als voor dat doel *afgezonderd, buiten de gewone schooluren*." Duidelijk genoeg, voorwaar! Fraai schooluur tevens! Wel om op te roemen schooluur: *a* waarvoor niet betaald wordt, *b* waarnaar bij inspektie niet gevraagd wordt, *c* waarvan ieder kind naar goeddunken kan wegblijven!

5. Gij zegt: niet *de Godsdienst*, maar *het Godsdienstonderwijs* gedurende 4 uren van de school gebannen. Wij lezen in de schedule: "Religious instruction." De letterlijke vertaling is gewis *Godsdienstig onderwijs* en niet *Godsdienstonderwijs*. Er is hier een onbestemdheid in de Engelsche taal, die geen woord heeft voor Godsdienstonderwijs. Ook *onze* partij ploegt onze vertaling te gebruiken. Zie o. a. Elpis III, No. 1, 31, "Godsdienstig onderwijs," en dan durft gij *ons* van onwaarheid beschuldigen! Deze vertaling wordt mede bevestigd door den geest der wet, die gebiedt dat heiden en christen elkaar niet moeten hinderen op het gebied der Godsdienst. Dus is niet slechts *Godsdienstonderwijs*, maar GODSDIENSTIG *onderwijs krachtens* de wet, van de school gebannen.

6. 4. Gij wilt Godsdienst en wetenschap vereenigen door Godsdienstige onderwijzers aan te stellen. Wij zeggen, *de Wet* is het die hier beslist. Is uw onderwijzer waarlijk Godsdienstig, dan zal zijn geweten hem niet toelaten *tegen de Wet* de Godsdienst onder schooltijd in te smokkelen. Maar voor de Godsdienst van die hoogtrevende mannen, wier geweten hun toelaat *onder de bestaande Wet* te pogen Godsdienst en Wetenschap te vereenigen, hebben wij weinig krediet.

7. Uw 5 en 6. Op uwe vragen en den *privaten* brief dien gij publiceert, antwoorden wij eenvoudig: Het P. G. gaf altoos beide *Godsdienstonderwijs* en *Godsdienstig onderwijs*, en hield beiden afzonderlijk in waarde. De school werd altoos geopend met gebed, lezen en verklaren van Gods woord.

Dit doet men ook in Gouvernementsscholen, zegt gij. Maar dan behielden bij ons de onderwijzers vrijheid om alle vakken godsdienstig te onderwijzen, de Godsdienst overal te pas te brengen. Het verschil was hier: Het Godsdienstonderwijs was hier geen *toevoegsel*, maar behoorde tot de school, de schooluren begonnen met gebed. Geheel het onderwijs was verder godsdienstig. Dit was ons *beginsel*, en is het nog. Verre zij het van ons te zeggen dat de *toepassing* van dit beginsel volmaakt was, er is hier op aarde niets volmaakt. Doch gesteld nu al eens dat er hier of daar in een Gouvernementsschool evenveel of meer godsdienstig gedrongen, zulks geschiedde *in strijd met* ons beginsel, en het verraadt slechts zwakheid van uwe zijde om, nu gij in gebreke blijft ons *beginsel* te bestrijden, uw toevlucht te nemen tot het aanvallen van het zwakke in de *toepassing* daarvan. 't Is het zelfde als eenen Christen te verdoemen om zijne struikelingen.

Wat den brief van uwen vriend aangaat, dat is enkel laster, en een bewijs te, meer van den ondank der wereld, dien alle goede zaken moeten ondervinden, ook het Paarlsch Gymnasium. Hij zegt: "Gedurende mijn vijfjarig verblijf" enz. Drie onwaarheden aaneengeschakeld: 1. Niet "*de School*" maar slechts *het Klassisch departement* werd dus geopend. 2. Deze was *geen blijvende instelling*, maar slechts een *tijdelijke beschikking* van een der Docenten. 3. Dit was niet "*het gehoele Godsdienstonderwijs*," maar slechts *een klein gedeelte* daarvan. Vuige laster dus! En dat van een leeraar onzer Kerk!

8. Gij eindigt met hartelijke (?) vermaningen. Gij toont bedrevenheid in 't maken van toepassingen en in 't lezelezen aan anderen. Maar neem toch nu van ons ook een raad aan. Gij hebt alles bijeengeraapt wat gij tegen ons vinden kondt. Wij hebben u op alles geantwoord. Laat ons nu met rust. Wij hebben om uwe vriendschap (?) niet gebedeld. Uwe zedepreken kunnen wij wel missen. Gij laat het voorkomen, dat wij u daartoe "dwingen." Wanneer? of waarmee? *Wij* hebben de tegenpartij nooit aangevallen; maar wij worden voortdurend aangevallen door vrienden (?) zoowel als vijanden. Wat wij doen is niets anders dan ons *verdedigen*. Of kwelt u onze getuigenis? Zijn uwe gedurige aanvallen de tolken van de onrust en ontevredenheid in uw hart? Smoor dan die stem niet! Hebt gij u zelven ooit op dat punt rechtsonderzocht? in het gebed voor Gods aangezicht neergeworpen? als een kind uit Gods woord laten onderwijzen? of bestaat uwe zekerheid daarin dat gij u zelven en het aantal uwer medestanders te heilig en te vroom acht om te kunnen dwalen? Zie toe, dat gij niet om een tijdelijke overwinning in dit vergankelijke, die gij in verbond met den geest der eeuw behaalt, uw eeuwig heil en dat van duizenden die u blindelings volgen en van geheel het toekomend geslacht in de waagschaal stelt! Het is ons om geene overwinning te doen. Wij zijn in de minderheid en wij weten het. Het zou ons mede een tijdelijk gewin zijn, het goud van den Staat aan te nemen. Maar wij getroosten ons opofferingen, grooter dan gij kent, hoewel wij ze niet uitbazuinen. Wij lijden smaadheid; de wereld kent ons niet. Maar "wij achten de versmaadheid van Christus meerderen rijkdom te zijn dan de schatten in Egypte, ziende op de vergelding des loons." Hebr. 11:2, 6.

VOORSTANDER VAN HET GYMNASIUM.

Kaapstad en Wellington Spoorweg
TIJDTAFEL.

HEEN.

STATIONS.	Myten.	WEEK-DAGEN. 1. Pass. en Goederen.	2 Pass. en Goederen tusschen de Termini.	3 Pass. en Goederen.
		u. m.	u. m.	u. m.
		a. m.	p. m.	p. m.
Verlaat Kaapstad	..	7 15	9 40	3 45
,, Zoutrivier.....	3	7 22	9 47	3 52
Verlaat D'Urban Weg	12	7 52	10 16	4 22
Komt te Rersterivier...	21	8 16	...	4 48
Verlaat Eersterivier...	..	8 21	10 43	4 51
,, Stellenbosch ...	31	8 53	11 13	5 23
,, Klapmuts	42	9 28	11 53	5 58
,, Paarl	49	9 49	12 14	6 19
,, Lady Grey Brug	51	9 55	12 20	6 25
Komt te Wellington...	..	10 20	12 45	6 45
Verlaat Wellington ...	68	10 40	1 0	..
,, Hermon	73	11 40	2 0	..
,, Piquetberg Weg	84	12 20	2 44	..
Komt te Tulbagh Weg	89	12 49	...	..
Verlaat Tulbagh Weg	..	12 45	3 9	...
Verlaat Ceres Weg..	98	1 30	3 54	..
,, Goudini Weg ..	116	3 0	5 24	...
Komt te Worcester .	122	3 30	5 54	..

TERUG

STATIONS	Myten.	WEEK-DAGEN. 1. Pass. en Goederen.	2 Pass. en Goederen tusschen de Termini.	3 Pass. en Goederen.
		u. m.	u. m.	u. m.
		a. m.	a. m.	a. m.
Verlaat Worcester....	..	...	5 40	9 55
,, Goudini Weg ..	6	..	6 16	10 25
,, Ceres Weg	24	..	7 46	11 50
Komt te Tulbagh Weg	33	..	....	12 35
Verlaat Tulbagh Weg	..	..	8 31	12 40
,, Piquetberg....	38	..	8 56	1 5
,, Hermon	49	....	9 40	1 55
Komt te Wellington ...	64	...	10 40	2 45
Verlaat Wellington ...	..	6 30	11 0	3 0
,, Lady Grey Brug	71	6 48	11 18	3 18
,, Paarl	73	6 55	11 24	3 24
,, Klapmuts	80	7 15	11 48	3 45
,, Stellenbosch ...	91	7 48	12 21	4 18
Komt te Rersterivier...	101	8 15	...	4 43
Verlaat Eersterivier ..	..	8 18	12 51	4 48
Verlaat D'Urban Weg	110	8 48	1 18	5 18
,, Zoutrivier	119	9 15	1 45	5 50
Komt te Kaapstad.....	128	9 23	1 55	6 0

MAANSVERANDERINGEN.

Julij 28, Eerste Kwartier, 4u 33m. voormiddags.
Augustus 5, Volle Maan, 7u 52m. voormiddags.
Aug. 12, Laatste Kwartier, 11u 12m. namiddags.
Aug. 19, Nieuwe Maan, 1u. 40m. namiddags.
Aug. 26, Eerste Kwartier, 7u. 31m. namiddags.
Sept. 3, Volle Maan, 10u. 27m. namiddags.

MARKTPRIJZEN.

Van 19 tot 21 Julij, 1876.

		£	s.	d.	£	s.	d.
275 bs.	Aardappelen, p 3 bus	0	8	0	— 0	16	6
½	Azijn, per legger	4	10	0	— 4	10	0
120 lb.	Boter, per lb.	0	2	0	— 0	2	0
½ leg	Brandewijn, per leg.	16	0	0	—16	0	0
	Eijeren, per 100	0	14	0	— 0	15	0
	Eenden, per stuk	0	2	6	— 0	2	6
	Ganzen, per stuk	0	4	0	— 0	4	0
90 bs.	Garst, per 3 bushels	0	9	9	— 0	9	9
6 vr.	Havergerst, per 100 lb.	0	5	10	— 0	6	1
	Hoenders, per stuk	0	1	10	— 0	2	0
34	Kaf, per 16 zakken,	2	10	0	— 3	0	0
	Kalkoenen, per stuk	0	9	0	— 0	10	0
36 bs.	Koorn, per 3 bush	1	4	4	— 1	4	4
6 bs.	Mielies, per 3 bs.	1	2	0	— 1	3	0
125 bs.	Uijen, per 3 bush.	0	8	6	— 0	10	0

Woensdag,	19 Julij	14 Wagens	17	Karren.
Donderdag,	20 do.	10 do.	6	do.
Vrijdag,	21 do.	5 do.	10	do.

NIEUWE MARKT.

Marktprijzen van Produkten van 19 tot 20 Julij 1876

		£	s.	d.	£	s.	d.
Aardappelen ..	..	0	12	0	— 0	15	0
Bittere Limoenen	..	0	1	4	— 0	1	6
Brandewijn, per legger	..	16	0	0	—16	0	0
Biet, per bos ...	...	0	0	0½	— 0	0	1½
Boonen, per 3 bush.	...	1	4	0	— 1	16	0
Boter, per lb. ...	..	0	1	11	— 0	2	.
Eijeren, per 100 ...	..	0	15	0	— 0	15	6
Enden, per stuk ..	..	0	3	3	— 0	4	0
Ganzen, per stuk...	..	0	4	0	— 0	4	3
Guavas	..	0	0	6	— 0	1	0
Hoenders, per stuk	..	0	1	9	— 0	2	3
Limoenen.. ..	..	0	1	6	— 0	2	7
Mebos	..	0	1	0	— 0	1	0
Mielies, per 3 bush.	..	0	18	0	— 0	19	0
Na tjes, per 100 ...	..	0	0	10	— 0	3	0
Peet, per bos ...	..	0	0	1	— 0	0	1½
Seederij	..	0	0	1	— 0	0	1½
Uijen, per mud ..	..	0	9	6	— 0	10	3
Varkens, speen ...	..	0	4	6	— 0	5	8
Wortels	..	0	0	1	— 0	0	1½
Witte Worte's, per bos	..	0	0	1½	— 0	0	2

VERKOOPINGEN.

VEE EN LOSSE GOEDEREN.

DOOR DE VILLIERS, FAURE & CO.

Julij 24—Klapmuts Statie, Ossen en Schapen, van H H Myburgh.

DOOR H JONES & CO.

Julij 26—Kaapstad, Stukvaten, van Collison & Co.

DOOR J S VAN DER MERWE & CO.

Julij 25—Ceres, Losse Goederen, van C J van der Merwe.

DOOR J S MARAIS & CO.

Julij 27—Klapmuts Statie, Ossen, van G F Braud.

VASTE GOEDEREN.

DOOR C BECK.

Julij 22—Worcester, Kostbaar Vastgoed, van C van Reenen.

DOOR J F WEGE.

Julij 26—Stellenbosch, Vastgoed. Levende Have, enz., in den Boedel van H P Beijers.

DOOR FAURE & REYNOLDS.

Julij 25—Tulbagh Station, Vaste en Losse Goederen, van A J de Beihl.

Julij 26—Tulbagh, Vastgoed van J H Stalz.

DOOR G REITZ.

Aug 19—Riversdale, Vaste en Losse Goederen, van M J de Kock.

SHIPPING INTELLIGENCE.

TABLE BAY.—ARRIVED.

July 15—Iceland, CMSt, 964 tons, J Brown, from Mossel Bay 13th inst, to this port, with general cargo.—Anderson & Murison, agents

16—Leo, bg, 160 tons, D Owens, from East London 22nd June, to this port, in ballast.—Goodliffe & Co, agents.

16—Emelie, sch, 105 tons, O F Andrews, from Kowie 3rd July, to this port, in ballast.—Barry & Nephews, agents.

16—Pride of Wales, sh, 855 tons, F Richardson, from Bimlipatam 9th May, to London. Put in for medical aid.—Burradaile, Thompson & Hall, agents.

16—G B, Fr bk, 530 tons, A Moyon, from Reunion 25th June, to this port, with cargo rice and sugar.—Thomson, Watson & Co, agents.

16—Luna, sch, put back.

17—Walmer Castle, CMSt, 1,731 tons, M P Webster, from Dartmouth 23rd, and Madeira 28th June, to this port, with general cargo.—Anderson & Murison, agents

17—Hopefield Packet, sch, 30 tons, G Garcia, from St Helena Bay to this port, with cargo grain.—J H Ehlers, agent.

18—Sea Bird, sch, 116 tons, T Boyes, from Ichaboe 12th July, to this port, with cargo skins.—J Spence, agent.

19—Churchstow, bk, 473 tons, J Adams, from Cardiff 17th May, to this port, with cargo coals.—J Flower & Son, agents

19—Nyanza, RMSt, 1421 tons, H S Warleigh, RNR, from Algoa Bay 17th inst, to this port.—Wm Anderson & Co, agents.

TABLE BAY.—SAILED.

July 15—Virginie, bg, to Algoa Bay.
15—Triumph, 3-mast sch, to Mauritius
15—Anghan, RMSt, to Algoa Bay and East London.
16—Namaqua, sc-st, to Port Nolloth.
16—London, sc-st, to East London.
18—Iceland, CMSt, to London.
19—Florence